

Sprejeli smo plan za II. polletje 1969

Na zadnji seji centralnega delavskega sveta podjetja je bil sprejet proizvodno finančni plan podjetja za II. polletje 1969.

Plan je pripravljen na podlagi strokovnih analiz po poslovnih enotah in v skupnih strokovnih službah. Plan kot cilj in osnovni inštrument gospodarjenja sloni na doseženih rezultatih v preteklem obdobju, mehanizmu tržnega gospodarstva, stopnji izkoriščanja kapacitet, proizvodnem asortimentu, spremembah družbenih predpisov in pogojev, ki jih povzroča začetna modernizacija in rekonstrukcija podjetja.

Taka oblika sprejemanja planov se je pokazala kot najbolj uspešna, ker se v pogojih samoupravne decentralizacije poslovnih enot in različnih vplivov tržnega mehanizma na proizvodni proces posameznih poslovnih enot zagotavlja najbolj optimalen in uspešen reprodukcijski tok kot celote. Zlasti je potrebno omeniti, da se v pogojih delovanja tržnega mehanizma družba umika kot posrednik med tržiščem in podjetjem in je vsako podjetje postavljeno v pogoje, kjer samostojno odloča o politiki razvoja in zagotovitve sredstev za razširjeno reprodukcijo. Zato je izredno pomembna prilagoditev pogojem tržišča in tržnim nihanjem. To je obenem kompleksna naloga strokovnih kadrov podjetja, ki je v planu za II. polletje določena v nalogi obvladovanja konjunktornega položaja na tržišču.

Plan kot usmerjevalec gospodarjenja je pripravljen v skladu z načeli poslovne politike, ki izravnavajo pogoje gospodarjenja in že v začetku postavljajo taka natančna delitvena razmerja, da je zagotovljena rast osebnih dohodkov in rast dobička (sredstev za razširjeno reprodukcijo). Noviteta, ki se pojavlja v planu, je na področju obračuna in evidence proizvodnega procesa. Dosedanji sistem evidence in obračuna ni omogočal dinamičnih in ažurnih podatkov za analize.

Zaradi tega je v planu II. polletja 1969 dano posebno poglavje, ki predpisuje način, metodo in čas (s konkretnimi zadolžitvami) evidence in obračuna proizvodnje. Vsi planski rezultati so konstruirani na podlagi predvidenih planskih cen, medtem ko bo obračun poslovnega procesa slonel na dejanskih cenah. S tem se v planu II. polletja 1969 postavlja v ospredje kategorija stroškov kot bistvenega faktorja za doseganje boljših rezultatov poslovanja.

V naslednji obravnavi bomo prikazali gibanje posameznih kategorij poslovnega procesa podjetja.

Kljub težavam, ki se pojavljajo z deli pri rekonstrukciji in modernizaciji, predvideva podjetje v letošnjem letu primerjalno z letom 1968, da bo doseženi obseg proizvodnje višji za indeks 126. V absolutnih podatkih znaša predvideni obseg proizvodnje 12 milijard S din.

Značilnost predvidenega obsega proizvodnje je, da se zlasti izredno hitro povečuje proizvodnja v finalnih poslovnih enotah, medtem ko se v proizvodnih poslovnih enotah obseg proizvodnje povečuje relativno počasneje. To je tudi razumljivo, ker je obseg proizvodnje v posameznih poslovnih enotah ozko povezan z dotokom surovin.

Povečanje predvidenega obsega proizvodnje podjetja rezultira iz večje serijske proizvodnje, usklajenega asortimenta proizvodnje, kooperacijskega sodelovanja v samem podjetju in s kooperanti navzven ter povečanja števila zaposlenih.

Prodaja kot druga pomembna kategorija pa zaradi splošno ugodnega trenutnega tržnega položaja, kvalitete asortimenta in predvidene jesenske prodajne sezone (izkušnje kažejo, da se dosega najvišji obseg prodaje ravno v tem obdobju), kaže v letu 1969 primerjalno z lanskim letom porast za indeks 136.

Izvoz v letu 1969 bo dosežen po ocenah v višini 4,6 ml. dolarjev in bo za 36% višji, kot znaša doseženi izvoz v letu 1968.

Pretežni del proizvodov (98% celotnega izvoza) bomo plasirali na konvertibilna tržišča (ZDA), kar je tudi z družbenega stališča izredno pomembno za zagotovitev ugodnejše plačilne bilance in večje trdnosti dinarja nasproti ostalim valutam (pariteta).

V planu smo zastavili nalogo, da v II. polletju 1969 proučimo

Konec na 2. strani

Človek na Luni!

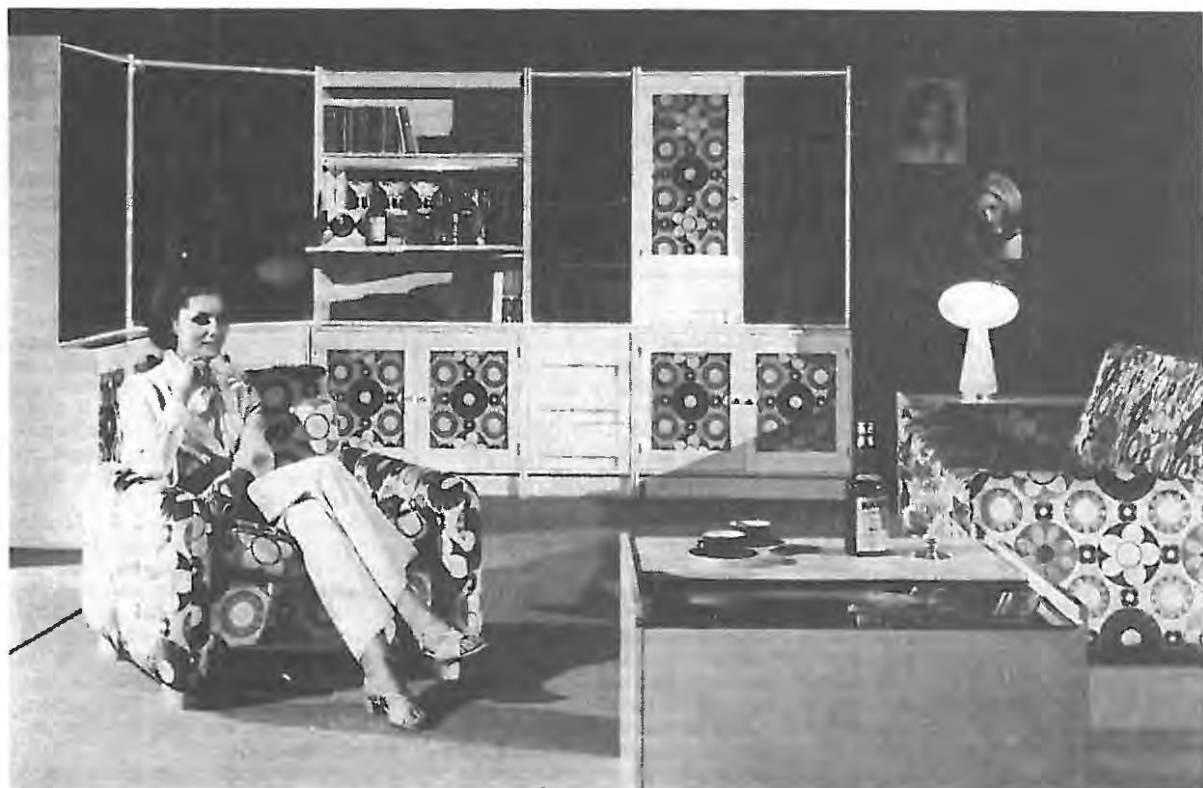
Morje tišine, Mesec, 21. julija 1969, 21.17.45. Človek je prispel na mesec. Astronavt Neil Armstrong je z obema nogama stopil na površino našega nebesnega sosedu. Milijoni ljudi na našem planetu so s posredovanjem televizije postali priče tega zgodovinskega trenutka. To je ne le trijumf človeka in ene države, ki ga je poslala tja, to je dosežek vsega človeštva, rezultat prizadevanj celotne človeške preteklosti, nemirne sedanjosti in pogumnega prodora v neznano prihodnost. To je trenutek zgodovine, trenutek največje človekove avanture in dosežka, ki je davne sanje spremenil v stvarnost.

Največja civilna tehnološka mobilizacija ljudi in njihovih stvaritev se je končala s prvimi koraki na drugem svetu. Več kot 400.000 ljudi je sodelovalo pri pripravljanju in izstrelitvi rakete s kozmično ladjo, ki imata več kot 3 milijone posebnih rezervnih delov.

Človek je dočkal svoj veliki trenutek! Prve Armstrongove besede na Mesecu so bile: »To je majhen korak za človeka, vendar pa velik skok za človeštvo.« Kolumbi vesolja — Armstrong, Aldrin in Collins — bodo ostali zapisani v zgodovini, kot prvi zemljani, ki jim je uspelo uresničiti davne sanje človeškega rodu.

Vendar tudi od tam, iz vesoljskih daljav, velja človekov prvi pogled, njegova prva misel še vedno svetu, od koder prihaja. Človek se nemara še nikoli ni tako jasno zavedal, kako močno pripada lastnemu svetu, kako zelo je zemljan, čeprav posega v teh trenutkih že po zvezdah.

Morda bo vesoljska ladja Columbia kot simbolična inačica Kolumbove zgodovinske jadralnice postavila v zgodovini nov mejnik, še pomembnejšega od čudovitosti tolikšnega uspeha vesoljske tehnike — mejnik v razvoju človeških odnosov v svetu.

Naš novi proizvod — dnevna soba »Patricia«

Sprejeli smo plan za II. polletje 1969

Nadaljevanje s 1. strani

bno zaradi obvladovanja potencialnih področij plasmata po izvršeni modernizaciji in rekonstrukciji. To je tudi pomembna tržišča Zahodne Evrope in tržišča strukcij.

Na domačem trgu planiramo še nadaljnje širjenje, ki bo podprta z reklamo in propagando Brestovih proizvodov. Skladno s povečanjem obsega proizvodnje, prodaje in izvoza se v planu predvideva povečanje finančnega rezultata. Tu predvsem mislimo na kategorije dohodka, osebnih dohodkov in dobička. Podjetje predvideva, da bo v letu 1969 povečalo dohodek, primerjalno z letom 1968 za indeks 129, dobiček pa za indeks 171. Ti rezultati so pogojeni ne le s predvidenim obsegom proizvodnje in prodaje, temveč tudi z delovanjem zunanjih faktorjev, ki so trenutno zelo ugodni.

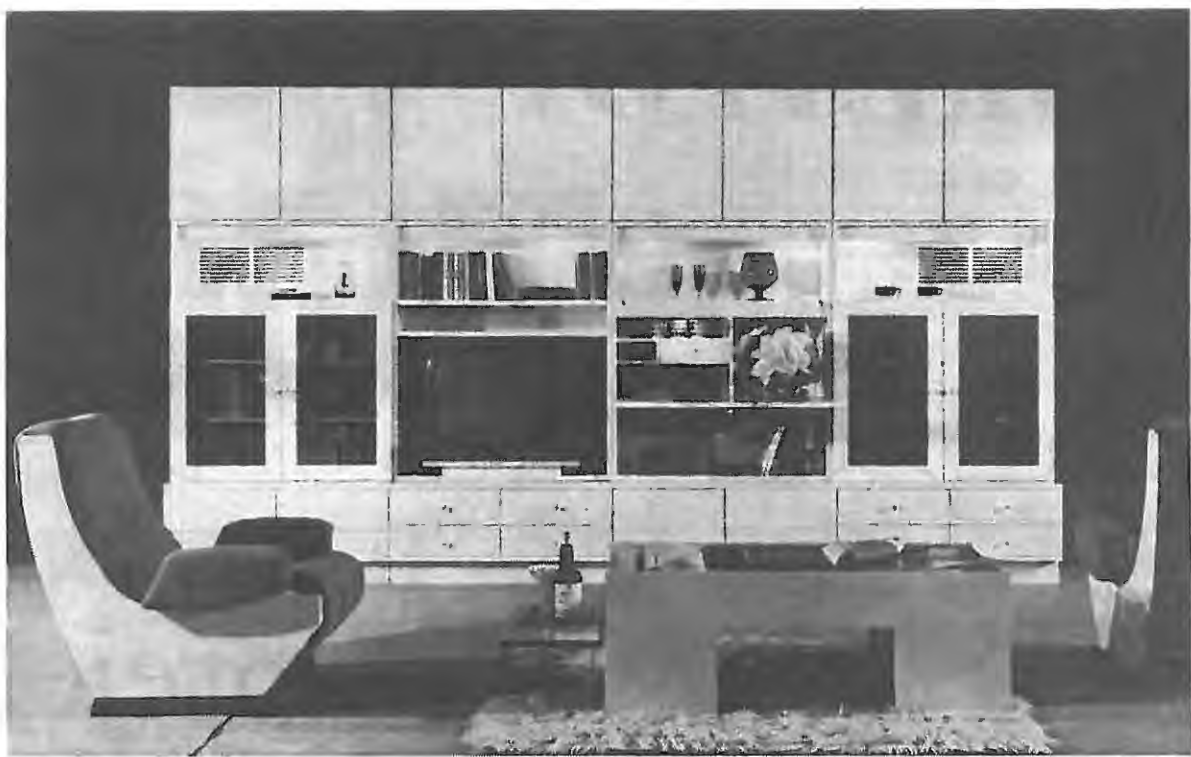
Poprečni osebni dohodki na zaposlenega so v planu II. polletja predvideni na višini 1176 N din, kar je visoko nad ravni poprečnih osebnih dohodkov v ostalih podjetjih lesne industrije SR Slovenije.

Primerjava planiranih finančnih rezultatov nam pove, da istovrstno povečujemo osebne dohodke in sredstva za razširjeno reprodukcijo, kar govori v prid sedanji in planirani poslovni orientaciji programiranja reprodukcije podjetja. Z obratnimi sredstvi gospodarijo poslovne enote samostojno. Obratna sredstva se pojavljajo kot najbolj mobilna in zahtevna kategorija kapitala podjetja in celotnega poslovnega procesa. Zagotovitev potrebne mase

obratnih sredstev po planirani dinamiki povzroča najnižje stroške in omogoča krogotok kapitala podjetja in cirkulacijo sredstev tako, da je dejansko aktiven celoten kapital podjetja. Da bi zagotovili nemoten reprodukcijski tok in aktivnost obratnega kapitala, smo v planu predvideli, da predstavlja planirana masa obratnih sredstev po poslovnih enotah maksimalen normativ zaloga. Prekoračitev tega normativa pomeni ogrožanje zagotovitve nemotene reprodukcijskega toka v podjetju. Zaradi tega vsi stroški iz tega naslova bremenijo nosilce povzročenih odstopanj (poslovne enote).

Planirani rezultati v planu za II. polletje 1969 zahtevajo od strokovnih kadrov podjetja maksimalno angažiranje in stalno prisotnost pri uresničevanju postavljenih ciljev. S tem se uresničuje strokovnost in odgovornost vseh kadrov, ki so posredno ali neposredno sodelovali pri sestavi planskih obveznosti.

Obvladovanje postavljenih planskih ciljev pa zahteva od strokovnih kadrov stalno prisotnost na trgu in pa pri analiziranju vplivov na programirani proizvodni proces, ki bi jih povzročile spremembe družbenih predpisov (obdavljanje osebnih dohodkov, omejitve kreditov in podobno). Doseganje planiranih rezultatov je interes in cilj slehernega delavca na Brestu, ker se s tem omogoča še naprej hiter razvoj podjetja vedno na višji reprodukcijski ravni, istočasno pa se večja tudi standard zaposlenih. B. Mišič

Dnevna soba ABCD programa

Modernizacija in kadrovske ukrepi

Vsak dan znova opažamo rast novih proizvodnih objektov, prihajajo že novi stroji, skratka modernizacija Bresta je v polnem razmahu.

Vsaka modernizacija zahteva tudi vlaganje v človeka — proizvodjalca. Strokovne službe so pred meseci opravili podroben

plan nalog kadrovskega področja, ki kompleksno obravnava problematiko kadrov v poslovnih enotah, kjer poteka modernizacija. Pri izvršitvi nalog so sodelovali tajništva in vodstva poslovnih enot, ekipa tehnologov — inženirjev v investicijski grupi Skupnih strokovnih služb in kadrovska služba.

Med nalogami, ki so že izvršene, naj omenim izdelavo opisov in analiz vseh delovnih mest, kjer se organizacijsko ali tehnološko menja dotedanja vsebina dela. Opise in analize obdelujemo naprej tako, da bodo služili kot osnova pri izdelavi ocen delovnih mest z analitično oceno.

Drugi sklop nalog je zajemal priprave in izvedbo razporeditve delavcev na delovna mesta, tako v proizvodnji kot v strokovnih službah. Pri razporeditvi delavcev smo težili za tem, da bo pravi človek na pravem delovnem mestu.

Za zaposlene v TP Cerknica in TP Martinjak je bil izdelan pregled, ki je poleg splošnih podatkov zajemal še zdravstveno stanje, število nesreč ter dosedanje delovne izkušnje in specializacije. Tako smo pri odločanju, kdo naj zasede posamezno delovno mesto, izhajali iz zahtev delavnega mesta ter poleg že omenjenih podatkov o delavcu upoštevali še starost in spol ter kvalifikacijo delavca, za zasedbo nekaterih delovnih mest, pa tudi delavčeve sposobnosti in spretnosti. Za zahtevnejša delovna mesta je predvidena tudi rezervna zasedba, ki bo v primeru odsotnosti delavca omogočila nemoten potek proizvodnje.

Ekipa tehnologov, ki je sodelovala pri načrtovanju nove tehnologije in modernizacije, je izdelala vsebino učne snovi, ki naj jo člani obeh kolektivov spoznajo pred uvedbo novih strojev in naprav. Da bi zagotovili čim hitrejšo uvajanje v modernizirani proizvodnji, smo z akcijo strokovne priučitve zaposlenih začeli razmeroma zgodaj.

Ze v začetku julija so bila opravljena prva predavanja za tehnični, instruktorski, monter-

ski in vzdrževalni kader. Predavanja so bila dobro organizirana in zelo dobro obiskana. Predavatelja sta z uporabo vizualnih pomagala prikazala in obrazložila vse novosti, ki se bodo pojavile v posameznih oddelkih in tovarni kot celoti.

Sredi meseca pa smo organizirali informativne sestanke, na katerih so bili vsi zaposleni seznanjeni z novostmi nove tehnologije in organizacije v celoti, poseben poudarek pa je bil na tehnologiji in organizaciji posameznega oddelka. Tudi predavanja so bila dobro obiskana, predavatelja sta ob sodelovanju tehnologov in inštruktorjev prikazala in opozorila tudi na začetne težave, ki spremljajo vsako uvajanje novosti v proizvodnjo.

Funkcionalno usposabljanje delavcev na novih strojih in napravah bo sledela stopnja strokovne priučitve. Za delavce, ki bodo delali ali vodili nekatere zelo zahtevne stroje, pripravljamo specializacijo na sorodnih ali enakih strojih v podjetjih, kjer imajo že vpeljana tako tehnologijo.

Ob prihodu strojev in naprav v oddelke, bodo delavci, ki so predvideni za delo na teh strojih, sodelovali že pri montaži. Odgovorni inštruktorji in tehnologi ter referent za varnost jim bodo dali detaljne instrukcije o načinu in postopku pravičnega in varnega dela. S trenutkom, ko bodo vključene v proizvodnjo vse novosti, bo končana osnovna stopnja strokovne priučitve zaposlenih. Sledil bo še obvezen preizkus potrebnega znanja, v ta namen bodo strokovne službe izdelale ustrezne teste znanja.

Za prihodnjo izobraževalno sezono, ki se bo pričela predvidoma v mesecu oktobru ali novembru, pa strokovne službe že pripravljajo točne programe in načrte za posamezne poklicne profile.

Tako zastavljene naloge bodo ob tvornem sodelovanju delavcev, predvsem tehničnih, omogočile vsem zaposlenim doseg potrebnega znanja za čim kvalitetnejše opravljanje dela na delovnem mestu. V. Harnel

Rezultati prvega polletja so ugodni

Podjetje ugotavlja konec vsakega leta poslovni rezultat za I. polletje ter ocenjuje uspešnost gospodarjenja. Pri tem se vključujejo posamezni faktorji, ki so vplivali pozitivno ali negativno na poslovni uspeh podjetja bolj v določene pokazatelje, ki ali manj nakazujejo tendenco gibanja. Primerjava poslovnega procesa le s pomočjo pokazateljev ni najbolj primerna (ti le nakazujejo tendence), ker ne upošteva vseh dejavnikov doseženega proizvodnega uspeha. Prav zaradi tega in zaradi boljše preglednosti doseženega poslovnega rezultata bomo izvršili primerjavo doseženih rezultatov v letošnjem I. polletju nasproti enakemu obdobju lanskega leta po posameznih kategorijah.

Eden od pokazateljev uspešnosti gospodarjenja je doseženi obseg proizvodnje, ki je v letošnjem I. polletju dosežena v višini 6,0 milijard S din, kar je za 35% več, kot je znašal doseženi obseg prodaje v I. polletju 1969.

Povečanje obsega proizvodnje gre predvsem na račun povečanja obsega proizvodnje v finalnih poslovnih enotah, kar najbolj razberemo iz sledeče razpredelnice:

Proizvodnja po izdelkih v %	1967	1968
primarni izdelki	33,1 %	27,1 %
finalni izdelki	66,9 %	72,9 %

Povečanje obsega proizvodnje je rezultat povečane produktivnosti dela, večjega števila zaposlenih, večje serijske proizvodnje, usklajenega asortimenta proizvodnje po poslovnih enotah, kvalitetnejšega asortimenta proizvodnje in večjega izkoriščanja kapacitet. Zlasti je visoka tendenca rasti v TP Cerknica (indeks 150) in v TP Martinjak (indeks 138), medtem ko je obseg proizvodnje v primarnih poslovnih enotah ozko povezan z možnostjo nabave surovin, kar pogojuje umerjeno stopnjo rasti obsega proizvodnje v primarnih poslovnih enotah. Prodaja je dejansko kategorija poslovnega procesa, ki

pove stanje in odnos tega do proizvedenih in tržišča ponujenih proizvodov. V I. polletju 1969 se je zaradi ugodnih tržnih nihanj (višji osebni dohodki, intenzivnost gradbene sezone in v družbenem merilu investicijskih naložb, ugodnih kreditnih pogojev itd.) v letošnjem I. polletju primerjalno z enakim obdobjem lanskega leta bistveno povečala, in sicer kar za 39,6%. Ze same primerjave med doseženo proizvodnjo in prodajo letošnjega in lanskega leta I. polletja 1969 nam pove, da so se zaloge gotovih izdelkov kljub povečanju obsega proizvodnje relativno zmanjšale. Prodaja nasproti planski obveznosti I. polletja 1969 pa je dosežena z indeksom 105. Plasm finalnih izdelkov (pohištvo) in plasm primarnih izdelkov je potekal nad planskimi obveznostmi, postavljenimi v planu za I. polletju 1969. Vse to pove, da je asortiman proizvodnje usklajen kvalitetno in funkcionalno s potrebami kupcev.

V I. polletju 1969 smo za 19% izvozili več proizvodov, kot v enakem obdobju lanskega leta. Izvoz se je izvršil predvsem na tržišča konvertibilnih valut (ZDA) in le nekaj deset tisoč dolarjev je realizirano na klirinška področja (žagan les in vezane plošče). V doseženem izvozu v višini 1,7 mil. dolarjev je dejansko prikazano le vkrcano blago, medtem ko znašajo zaloge blaga v luki, pripravljene za vkrcanje, 690 tisoč dolarjev. Če združimo te vrednosti, potem ugotavljamo, da je planirani izvoz za I. polletje 1969 presežen za indeks 112.

Osnovna sredstva, ki so nujno potrebni faktorji proizvodnega procesa, so v prvem polletju 1969 leta narasla primerjalno na nabavno vrednost za 180 mil. S din v glavnem na račun delovnih pripravljen in gradbenih objektov. Omenjamo, da so novo nabavljena osnovna sredstva sestavni del programa modernizacije in rekonstrukcije ter da so angažirana v zadnjih mesecih I. polletja 1969. Prav zaradi tega je njihov učni-

nek na dosedanje proizvodni proces minimalen, medtem ko se bo v bodoče ta učinek pokazal skozi večji obseg proizvodnje in finančnih rezultatov.

Obratna sredstva so izredno pomembna kategorija zagotovitve nemotene proizvodnje procesa (omogočajo krogotok D-B-D in B-D-B). V I. polletju 1969 je podjetje razpolagalo z zadostno višino obratnih sredstev kljub povečanemu obsegu proizvodnje in investicijskih ukrepov na področju kratkoročnega kreditiranja. Tako ugodna tendenca obratnih sredstev je rezultat hitrejšega obračanja zaloga, angažiranja meničnega poslovanja s kupci, smotrne nabave reprodumatov in ugodnega plasmaja. Zlasti kažejo ugodno tendenco terjatve do kupcev, ki so se primerjalno s stanjem konec leta 1968 znižale. Primerjava kategorij celotnega dohodka letošnjega leta in realna, ker se je spremenila metodologija obračunavanja od plačane realizacije v lanskem letu na fakturirano realizacijo v letošnjem letu. Prav tako se je spremenila konstrukcija ugotavljanja in formiranja dohodka. Zaradi tega bomo kot finančne pokazatelje uspešnosti gospodarjenja primerjali osebne dohodke in doseženi dobiček.

Osebnih dohodkov na zaposlenega v I. polletju 1969 so v primerjavi z enakim obdobjem lanskega leta narasli za indeks 119 v podjetju kot celoti. Za ilustracijo navajamo, da znašajo poprečni osebni dohodki v slovenski lesni industriji za čas od I.—IV. 1969 1096 N din, kar je za 81 N din pod poprečnimi osebnimi dohodki na Brestu. V letošnjem letu so narasli življenjski stroški 4 član-ske slovenske družine za 8,7%. Primerjava indeksa poraščanja osebnih dohodkov na Brestu in indeksa življenjskih stroškov kaže, da so se tudi realni osebni dohodki delavcev na Brestu povečali za 11%.

Ekonomičnost gospodarjenja predstavlja odnos med celotnimi

Nadaljevanje na 4. strani

Pravnik odgovarja

Vprašanje: Ali lahko delavcu, ki izpolnjuje pogoje za upokojeitev, preneha članstvo poslovne enote (delovno razmerje) po sklepu upravnega odbora?

Odgovor: Na zastavljeno vprašanje dovolj jasno odgovarja člen 108 TZDR, zato ga objavljamo brez komentarja:

»Delavcu lahko po sklepu delovne skupnosti brez njegove privolitve preneha delo v delovni organizaciji, ko dopolni pokojninsko dobo štiridesetih let (delavec) oziroma pokojninsko dobo petintridesetih let (delavka).«

Z. Zabukovec

Reklamacije, ki bi jih ne smelo biti

Analiza reklamacij za prvo polletje 1969. leta kaže, da še vedno nismo povsem dojeli, kako pomembna je kakovost proizvodnje.

Ne morem mimo tega, da ne bi omenil nekaterih pozitivnih premikov, ki smo jih v kakovosti proizvodnje dosegli. Velik korak naprej smo napravili na področju materialov in surovin, ki jih uporabljamo za posamezno vrsto proizvodnje. Še pred nekaj leti so bili pri nas eksotični furnirji povsem neznani, danes v proizvodnji že prevladujejo. Tu pa so možnosti še velike. Posamezne vrste furnirjev v svetu že dolgo nadomeščajo z raznimi eksotami, pri nas pa smo se s tem začeli ukvarjati šele v zadnjem času.

Tudi v kakovosti okovja smo precej napredovali. Pojavljajo se sicer še težave, ker nabavljamo včasih nekvalitetne zlasti klju-

čavnice. Menim, da bi morala naša nabavna služba pri posameznih stvarih imeti več občutka za kakovost in se predvsem s teh vidikov pogajati za ceno.

Večkrat pa je kakovost drugega pomena in cena odloča o posameznem nakupu blaga. Tako prakso bi morali na vsak način opustiti, ker je posledice čutiti v proizvodnji, nekaj navideznih dinarjev razlike v ceni pa nikakor ne pokriva stroškov, ki jih imamo pri tem.

Ugotovitve kažejo, da je od celotnega blaga okrog 3% takega, ki je reklamirano. Ta odstotek sicer ni tako zaskrbljujoč, čeprav je nekje na meji dopustnosti. Zaskrbljujoče pa je, če izvor reklamacij razvrstimo po vrstah vzrokov in ugotovimo, da jih je več kot 50% popolnoma subjektivnega značaja. Sicer pa je bolje, če to podrobneje pogledamo.

Izvor napake

Strukturni deleži
glede na vse
reklamacije

— slaba in površna kontrola končnih kontrolorjev	13%
— transportne poškodbe	11%
— napake monterjev v trgovini	11%
— napake v načrtu izdelka	8%
— tehnološke napake	8%
— nestrokovna montaža kupca	8%
— neutemeljene reklamacije	8%
— slabo pakiranje okovja	8%
— slabo pakiranje izdelkov	6%
— konstrukcijske napake	4%
— slučajne napake	4%
— vzroka napake ni moč ugotoviti	13%

Kdor bo podrobneje analiziral posamezne kategorije, bo lahko ugotovil, da je največ takih napak, na katere lahko vplivamo in da je tistih, na katere nimamo vpliva, zelo malo. Prav to pa je tisto, kar je zaskrbljujoče.

Da bi sedanje stanje izboljšali, smo sklicali sestanek vseh kontrolorjev, ki siceru ni bil prvi, mogoče tudi zadnji ne. Na tem sestanku smo jasno zahtevali neporečno kakovost naših izdel-

kov.

Sloves, ki smo ga pridobili na trgu, moramo za vsako ceno obdržati oziroma ga moramo negovati naprej še bolj kot doslej, ker se tržni odnosi vsak dan bolj zaostrejujejo.

Če bi to vprašanje zanemarili, bi se nam v prihodnje lahko maščevalo, posledice pa bi trpeli vsi.

Za kvaliteto izdelkov pa morajo skrbeti vsi, ne pa samo kontrolne službe. T. Kebe

Montaža na tekočem traku

Prvič v zgodovini človeštva je človekova noga stopila na mesečevo površino. Tedaj je astronaut Armstrong izrekel besede: »Majhen korak za človeka, a velik skok za človeštvo!« To je resnica. Prav tako pa je tudi velika stvar, da smo ta trenutek lahko neposredno gledali.

Res je, da mi v tovarnah ne osvajamo vesolja. Naša velika odkritja so »osvajanje« proizvodnje oziroma izpopolnjevanje proizvodnje. V tem pogledu smo šli za korak naprej v oddelku montaže, kjer smo si zamislili montažo izdelkov na tekočem traku.

Delo na tekočem traku bo teklo tako, da bomo na istem traku obdelovali montažne in demontažne izdelke, na posebnem pa glasbene omarice kot kaže načrt montaže; v sredini pa je nova korpus stiskalnice.

Posamezna delovna mesta predmontaže so ob tekočem traku, vsako delovno mesto pa ima svoj depo neobdelanih elementov. Vsako izmed delovnih mest je namenjeno za obdelavo samo enega elementa, ki ga po končani operaciji odložimo na tekoči trak in se premakne do naslednjega delovnega mesta. Do stiskalnice se tako kompletira ogrodje za montažne izdelke, do pakirne pa ves izdelek za demontažne izdelke.

Delo na traku mora biti popolnoma usklajeno, vsa delovna mesta pa morajo biti dokončno obdelana, to je stabilizirana, z vsemi šablonami in pripomočki, ki morajo biti v optimalnem položaju.

Vse električno orodje, ki ga uporabljamo sedaj v montaži, bomo zamenjali za pnevmatično, ki je sicer dražje, toda bolj preprosto za vzdrževanje in je popolnoma varno.

Montaža se nadaljuje v oddelku pakirne, tako da ne bo neke ostre meje med obema oddelkoma. Vse pakiranje se prav tako opravi na tekočem traku.

V montaži bodo vedno nastale težave, če bo zmanjkalo posameznih elementov. To pa se v nobenem primeru ne sme zgoditi, ker bo zaradi enega samega elementa obstal ves trak, česar si ne smemo privoščiti. Upamo, da bodo po rekonstrukciji zgornji oddelki solidnejši, kar zadeva kompletacijo izdelkov, saj jim bo pri tem pomagalo boljše planiranje, ki je tudi v razvojni fazi.

Ko smo se pričeli ukvarjati z idejo o tekočem traku montaže, smo si hoteli tako montažo nekje ogledati. Ker tega v lesni industriji pri nas ni, smo šli v tovarno GORENJE v Velenju in TOMOS v Kopru, kjer smo si ogledali tako montažo. Kljub temu, da to ni lesna industrija, smo vseeno videli veliko za nas zelo zanimivih stvari.

Montažo na tekočem traku bomo mi prvi uvedli v lesni industriji.

Zavedamo se, da bomo imeli v začetku veliko težav pri usklajevanju, toda upamo, da nam bo s pomočjo inštruktorjev in delavcev res uspelo ustvariti sodobno montažo.

Ing. E. Pazič in I. Hribar

Na sliki je ogrodje novega ostrešja nad novo klejarno v Tovarni pohištva Cerknica.

Nova klejarna bo v prostorih dosedanje I. strojne in furnirnice. Leseno ostrešje je zamenjalo železno ogrodje, porušena pa je tudi stena, ki je ločevala dva bivša oddelka. Delo v novi klejarni bo tako nedvomno bolj zdravo pa tudi pazarno varnejše. Delovni prostor bo večji.

V. Kern

V avgustu končana poglavitna gradbena dela

Pred nami je mesec avgust. Navadno je vroč, letos pa bo — tudi če bi snežilo — še dosti bolj vroče. V avgustu morajo biti končani poglavitni gradbeni objekti v Cerknici, pa tudi v Martinjaku. Do konca meseca je treba končati rekonstrukcijo ostrešja v Tovarni pohištva Cerknica, dokončati staro klejarno in jo spremeniti v II. strojno (novega imena še ni). Zgrajena mora biti večina skladišč gotovih izdelkov ob tovarni. V Martinjaku bodo končali s deli na ostrešju.

V tem mesecu bodo začeli tudi prva dela pri novi zgradbi ob tovarni za potrebe TP Cerknica in Skupnih strokovnih služb.

Del gradbenih objektov ostane še prostor za turbine z generatorjem, del skladišča, sanitarije in garderobe na TP Cerknica, na TP Martinjak pa del ostrešja nad nitro oddelkom.

V avgustu bodo imeli gradbeniki delo še s kanali za sušenje, ko bodo morali izdelati podstavke, odvode in podobno. V tem mesecu namreč začnejo z montažo kanalov v obeh tovarnah.

Tudi v kotlovnicih gradijo naprej. Kotel, ki smo ga nedavno dobili, obkrožuje posebni strokovnjak, pa tudi v Martinjaku bo treba sezidati novo kurišče.

Tudi dela na cerkniškem silosu bodo v avgustu nadaljevali.

Ko bo večina gradbenih del zaključena, bo treba odstraniti navlako, ki se nabira in spreminja okolico v podobo zanemarjene, velike ropotarnice.

D. Trotošek

Počitniška praksa dijakov

V začetku meseca je prišlo v podjetje večje število praktikan-
tov — srednješolcev, ki v proizvodnji opravljajo obvezno počitniško prakso. Dijaki in dijakinje različnih poklicnih šol delajo po programih, ki so jih predpisale šole. Strokovnjaki Bresta so mentorji, ki bodo strokovnjake uvajajo v skrivnosti, kako teoretično znanje uporabiti v praksi. Kakor vsako leto, tako je tudi letos največ praktikantov dijakov Tehnične šole — lesne smeri. Poleg dijakov našega I. letnika, ki opravljajo prakso v primarni predelavi lesa, je na praksi v TP Cerknica večje število dijakov višjih letnikov te šole.

Večina praktikantov prizadevno opravlja v programu prakse postavljene naloge, bilo pa je tudi nekaj posameznikov, ki so z malomarnostjo in neprizadevnim delom ter celo ignorantstvom in zavrkanjem sodelavcev in inštruktorjev pokvarili splošen vtis dobro uspele počitniške prakse.

S prvim avgustom pride nova skupina praktikantov, želimo jim da bi v enomesečnem delu spoznali in osvojili čimveč strokovnega znanja, istočasno pa zahtevamo od njih korekten in tovariški odnos do sodelavcev in predpostavljenih ter prizadevno in disciplinirano opravljanje zaupanih nalog.

Posojilo Bresta za modernizacijo železnice

Že v prejšnji številki Obzornika smo objavili članek o potrebi in pogojih vpisa posojila za modernizacijo železnice. Znano je, v kakšnem stanju je železniška transportna mreža ter transportna sredstva in da je edini izhod iz sedanjega stanja v kompleksni investiciji. Železniška podjetja so na meji rentabilnosti z minimalno amortizacijo in velikimi investicijskimi potrebami.

Stanje opremljenosti železnice in slabe možnosti financiranja v lastni hiši, so narekovali, da se odločijo za razpis posojila.

Po investicijske mporamne znaša predračunska vrednost 20 milijonov N dinarjev. Doslej je zbranih že 125 milijonov N dinarjev.

Razpisano posojilo pa zaenkrat še ni našlo pravega odmeva; doslej je namreč vpisalo obveznice le 12.500 občanov in 446 delovnih organizacij. Tem delovnim organizacijam se je v zadnjih dneh pridružil tudi Brest. Centralni delavski svet je na svoji zadnji seji obravnaval razpis za posojilo in glede na lastne možnosti financiranja (Brest je prav tako v rekonstrukciji) ter koriščenja tovrstnih transportnih uslug, vpisal 15 milijonov starih dinarjev. Brest bo prispeval sredstva po zaključnem računu za leto 1969 za dobo 6 let in po 6% obrestni meri. V prvih treh letih vpisanega posojila bo imelo podjetje možnost koriščenja komercialnih popustov v višini 3% vrednosti vpisanih obveznic. Za izplačilo obveznic garantira Jugoslovanska investicijska banka Beograd.

*Dopisujte v
Brestov
obzornik, ki je
vaše glasilo!*

Dnevna soba ABCD programa

ANALIZA normativov časa

V Tovarni pohištva Cerknica je že nekaj časa v navadi, da vsakih nekaj mesecev analiziramo gibanje normativov časa. Predzadnje tako analizo smo napravili novembra lani, zadnje pa junija letos. Pri predzadnji analizi smo ugotovili, da normative precej presegajo. Zaradi takega stanja na področju normativov smo se nenehno ubadali s problemom realnega planiranja delovne sile in proizvodnje. Prav zato je upravni odbor sklenil, da je treba normative popraviti na realno osnovno vrednost.

Po analizi za obdobje od 1. januarja 1968 do 30. oktobra 1968 smo posameznim oddelkom normative takole povišali:

- oddelku masivna proga za 18,5 %,
- furnirnica za 28 %,
- oddelku klejarna za 16 %,
- oddelku razrez plošč za 10 odstotkov,
- oddelku II. strojne za 17 %,
- oddelku priprava površin za 1,5 %,
- oddelku nanosa površin za 15 %,
- oddelku obdelave površin za 19 %,
- oddelku montaže za 18,5 %,
- oddelku pakirne za 16 %.

Na osnovi dejanske časovne vrste smo napravili grafikon za vsak oddelk posebej in pristočno začrtali trend razvoja. Poglejmo te trende na grafikonu:

Če nekoliko analiziramo grafične preglede, lahko ugotovimo, da posamezni oddelki, na primer masivna proga, furnirnica in priprava površin nimajo nobene tendence razvoja, temveč se oklepajo srednje vrednosti ali pa je osnova časovna vrsta (mesečni podatki) tako razgibana — izjemna, da smo jo morali pri analizi zanemariti.

Pri ostalih oddelkih je v večini primerov trend razvoja precejšen in pozitiven, le v pakirni je negativen in gre v napačno smer. V tem oddelku produktivnost pada oziroma se poraba časa na enoto postopoma zvišuje.

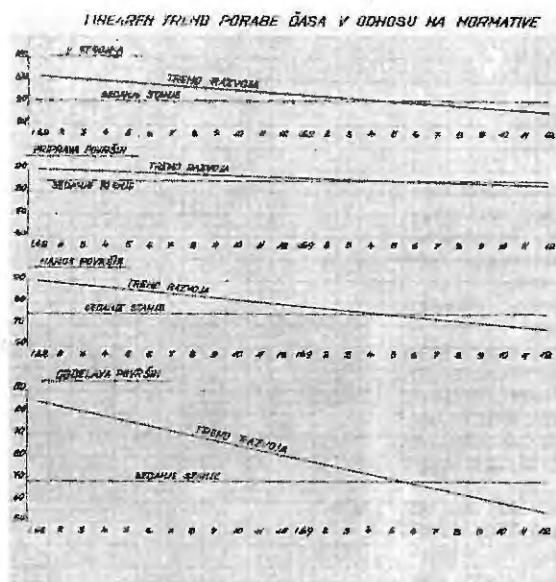
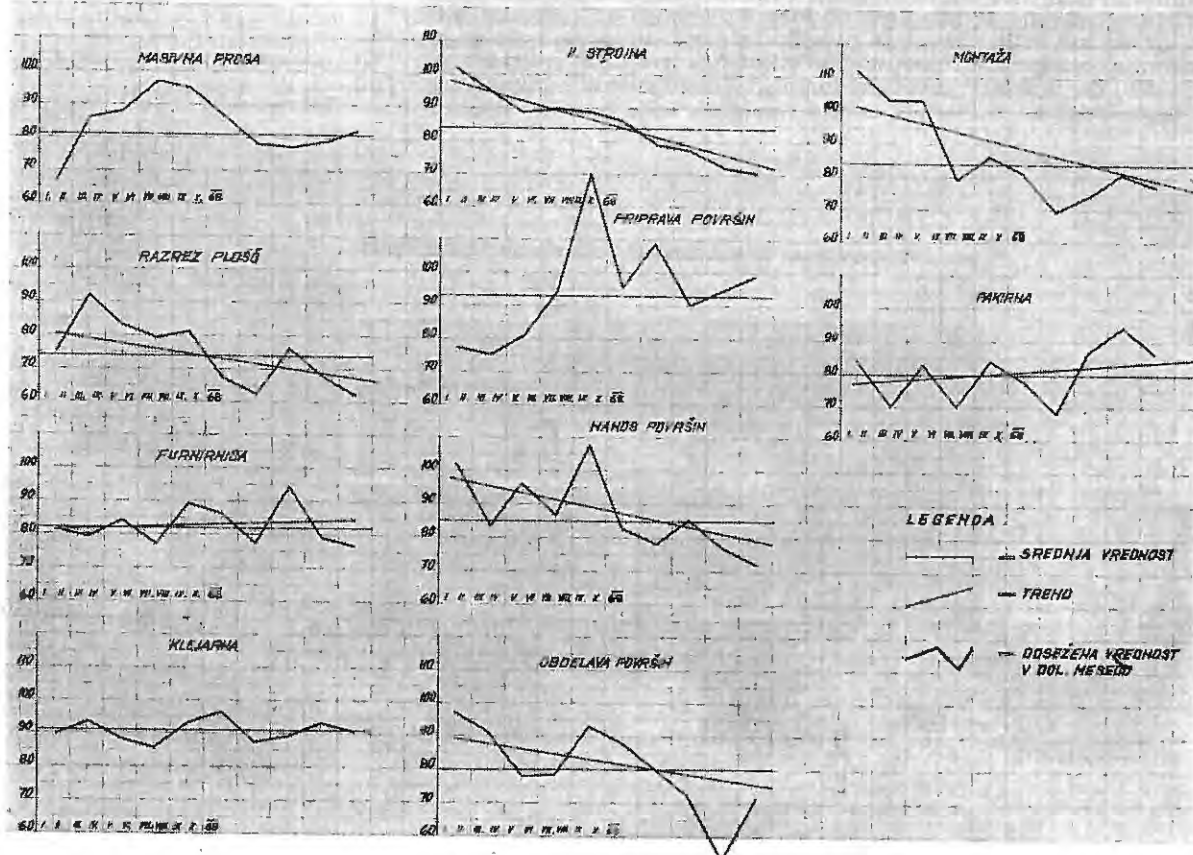
Ker prostoročni trend nima analitične vrednosti, smo pri drugi analizi, ki smo jo napravili na osnovi daljšega obdobja (17 mesecev), uporabili matematične oblike za izračunavanje trenda. Glede na problem, ki ga analiza obravnava, smo uporabili metodo premice. Iz osnovnih podatkov smo za vsak oddelk posebej v relativnih številih izračunali, kako bi morali dosegati normativ časa v posameznem mesecu, če ne bi bilo različnih vplivov, ki vplivajo na to, da osnovna časovna vrsta (dejanski podatki) odstopa od premice.

Poglejmo ta tabelarni pregled in videli bomo, kakšne tendence se v posameznem oddelku kažejo in kam se bodo gibale tudi v prihodnje.

Tabelarni pregled linearnih trendov o porabi časa v odnosu na normative

Mesec	Masivna proga	Razrez plošč	Furnirnica	Klejarna II. strojna	Pripr. površin	Nanos površin	Obdelava površin	Montaža	Pakirna
1/68	95,53	113,8	104,81	106,94	102,15	89,59	90,64	105,13	88,99
2/68	95,52	111,7	103,37	105,08	101,44	89,31	89,67	102,90	89,18
3/68	95,51	109,6	101,93	103,22	100,73	89,03	88,70	100,67	89,37
4/68	95,50	107,5	100,49	101,32	100,72	88,75	87,73	98,44	89,56
5/68	95,50	105,4	99,05	99,46	99,31	88,47	86,76	96,21	89,75
6/68	95,49	103,3	97,61	97,60	98,60	88,19	85,79	93,98	89,94
7/68	95,48	101,2	96,17	95,74	97,89	87,81	84,82	91,75	90,13
8/68	95,48	99,1	94,73	93,88	97,18	87,53	83,85	89,52	90,32
9/68	95,47	97	93,29	92,02	96,47	87,25	82,88	87,29	90,51
10/68	95,46	94,9	91,85	90,16	95,76	86,97	81,91	85,06	90,70
11/68	95,46	92,8	90,41	88,30	95,05	86,69	80,94	82,83	90,89
12/68	95,45	90,7	88,97	86,44	94,34	86,41	79,97	80,60	91,08
1/69	95,44	88,6	87,53	84,58	93,63	86,13	79	78,37	91,27
2/69	95,43	86,5	86,09	82,72	92,92	85,85	78,03	76,14	91,46
3/69	95,43	84,4	84,65	80,86	92,21	85,57	77,06	73,91	91,65
4/69	95,42	82,3	83,21	79,00	91,50	85,29	76,09	71,68	91,84
5/69	95,41	80,2	81,77	77,14	90,79	85,01	75,12	69,45	92,03
6/69	95,40	78,1	80,33	75,28	90,08	84,73	74,15	67,22	92,22
7/69	95,39	76,0	78,89	73,42	89,37	84,45	73,18	64,99	92,41
8/69	95,38	73,9	77,45	71,56	88,66	84,17	72,21	62,76	92,60
9/69	95,38	71,8	76,01	69,70	87,95	83,87	71,24	60,53	92,79
10/69	95,37	69,7	75,57	67,84	87,24	83,59	70,27	58,30	92,98
11/69	95,36	67,6	74,13	65,98	86,53	83,21	69,30	56,07	93,17
12/69	95,35	65,5	72,69	64,12	85,82	82,93	68,33	54,84	93,36

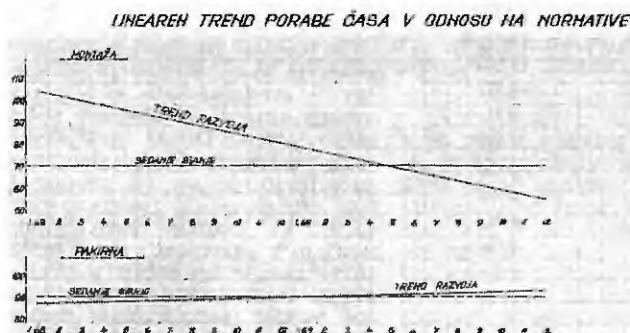
GRAFIČNI PREGLED DOSEGANJA NORM

Zaradi lažje preglednosti smo napravili iz tabelarnega še grafični pregled, ki bolj plastično ponazori dosedanja gibanja in prikaže razvojno smer v prihodnje. Da bo razumljiveje, naj povem, da številke v tabelarnem pregledu predstavljajo odstotke porabljenega časa v odnosu na normative. Masivna proga je torej v

gledov, omenim naj le, da imajo vsi oddelki pozitivno gibanje, le oddelk pakirnice ima negativno. Tu porabijo časa za enoto stalno več, kar je nerazumljivo in bo treba to posebej analizirati.

Ta sestavek sem napisal zato, da dobi širši krog bralcev pregled nad produktivnostjo dela in

mesecu januarju 1968 porabila 4,47 % manj delovnega časa, kot bi ga po normativih lahko. Ali če račun obrnemo, je norme za okrog 5 % presegla.

Enako je tudi pri ostalih oddelkih, le da je razvojna smer neprimerno bolj strma. V masivni progji so normativi časa od januarja leta 1968 pa do maja 1969 padli samo za 0,12 %, medtem ko so na primer v oddelku razreza plošč padli od 113,8 % na 80,2 % ali za 33,6 %.

Ostalih podatkov ne bom komentiral, ker so opazni iz pre-

da bi bila to nova spodbuda za še bolj intenzivno delo, saj bodo le tako lahko vzporedno naraščali tudi osebni dohodki.

T. Kebe

Je treba PRAVILNIK o nagrajevanju tehničnih izboljšav spremeniti?

Pravilnik o nagrajevanju tehničnih izboljšav so sprejeli leta 1965. Medtem se je pri nas marsikaj spremenilo. Pa tudi ob uporabljanju tega pravilnika v praksi je bilo precej pomanjkljivosti, za katere menim, da jih je treba odpraviti.

Dogaja se, da nekatere komisije, ki ne poznajo dobro pravilnika, določajo višino nagrade kar po svoji lastni oceni ne glede na določila pravilnika. To vsekakor ni prav. Da bi to onemogočili, naj bi 12. člen pravilnika dopolnili tako, da bi poleg rokov za izdelavo zapisnika zadolževal komisije, naj zapišejo v zapisnik, po katerih določilih pravilnika o tehničnih izboljšavah so razpravljale o prijavi tehnične izboljšave.

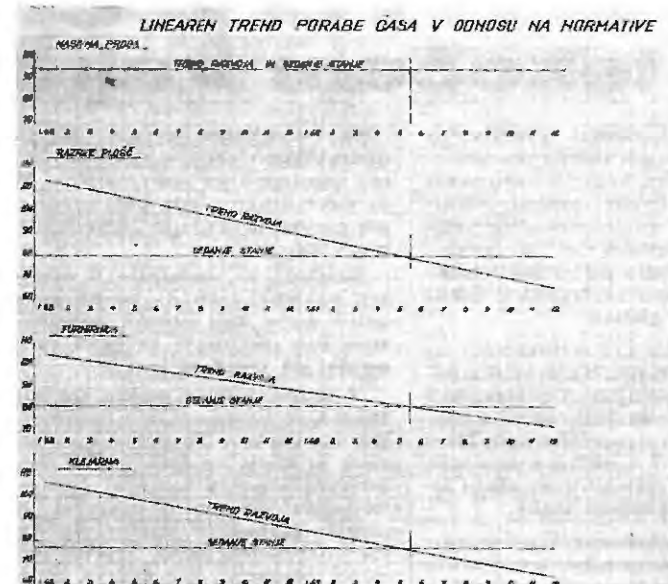
Besedilo 16. člena tega pravilnika je težko razumljivo in premalo določno, zato je določanje višine nagrade preveč odvisno od osebnega vpliva članov komisije. Povsod se borimo proti osebnemu vplivu pri ocenjevanju. Prav bi bilo, da bi ga tudi tu skušali zmanjšati s bolj razumljivo in določno opisano isto vsebino.

Mislim tudi, da se ta člen in zadnji odstavek 7. člena med seboj pobijata, ali drugače povedano, kar eden trdi, drugi zanika. Tudi to je treba uskladiti.

Od takrat, ko je bil pravilnik sprejet, pa do danes, se je količina prejetega denarja v osebnih dohodkih povečala skoraj 2,5-krat, medtem ko je vrednost ene točke, dobljene po izračunu iz pravilnika, ostala vedno enaka, se pravi 1500 S din. Predlagam, da bi tudi to, v 20. členu postavljeno vrednost ene točke povečali. S tem v zvezi bi morali tudi drugi odstavek 20. člena, ki določa višino nagrade, kadar z izboljšavo dosežemo prihranke, večje od 4.561.000 S din.

Vsi vemo, da pravilno nagrajevanje tehničnih izboljšav lahko veliko pripomore pri premagovanju težav, ki nam jih nalaga proizvodnja, in prispeva k bolj ekonomičnemu proizvodnji. Zato bo prav, da odgovorni organi in službe žrtvujejo tudi za pregled pravilnika o nagrajevanju tehničnih izboljšav nekaj časa in morda odgovorijo na postavljeno vprašanje v naslovu pritrilno.

I. Lovše

Rezultati prvega polletja so ugodni

Nadaljevanje z 2. strani
vloženimi sredstvi in doseženo realizacijo. Čimveč je dosežene realizacije z nižjimi stroški, tem ugodnejši je finančni rezultat in boljše poslovanje podjetja. V lanskem letu smo rabili 0,93 N din stroškov za 1 N din realizacije, medtem ko smo v letošnjem letu dosegli 0,91 N din stroškov na 1 N din realizacije.

Ta primerjava nam pove, da so bili angažirani stroški v letošnjem letu učinkovitejši in je bila zaradi tega ekonomičnost poslovanja ugodnejša za 3 %.

Dobiček je kategorija, ki predstavlja dosežena sredstva podjetja za razširjeno reprodukcijo. V lanskem I. polletju je znašala

stopnja dobička 6,1 %, medtem ko znaša v letošnjem letu 9,3 % kljub relativno hitremu naraščanju obsega prodaje.

Dobiček je prav tako rezultat ekonomičnosti gospodarjenja. To omenjamo zlasti s stališča stroškov kot kategorije poslovnega procesa in dosedanjega prepričanja, da je treba uspešnost gospodarjenja le skozi obseg proizvodnje. Stroški so tako ekonomska kategorija, ki bistveno vplivajo na dobiček, je cilj in osnovni pokazatelj gospodarjenja. Zato je tudi dolžnost slehernega delavca, zlasti pa strokovnih delavcev, da angažirajo stroške v skladu z ustaljenimi normativi.

B. Mišič

Kako skrbimo za varnost pred požari

Znano je, da v lesni industriji zelo rado gori in da so posledice takih požarov čisto zelo hude, včasih kar katastrofalne. Kaj vse lahko povzroči požar, smo občutili na lastni koži. Zlasti dolgo nam bosta ostala v spominu požara v letu 1954 in 1959, ki sta v nekaj urah spremenila velik del s trdim delom zgrajenih tovarniških objektov v kup razvalin.

V zadnjih desetih letih smo imeli več sreče. Požara, ki bi nam povzročili večjo gospodarsko škodo, ni bilo. Je to plod dobro organizirane požarne preventive ali imamo le srečo? Za odgovor sem zaprosil podčastnika prostovoljne gasilske enote TP Cerknica Toneta Urbasa. Povedal mi je:

»Resnica je nekje v sredini. Nedvomno je, da smo v zadnjih letih veliko napravili tudi na področju požarne preventive. Zgradili smo nove, proti ognju bolj odporne tovarniške prostore, pridobili smo več smisla za red, snago in požarno disciplino, gasilci imamo na voljo več gasilne opreme itd. Kljub temu trdim, da smo ob tem vsem imeli tudi dokaj sreče, saj še zdaleč ni vse tako, kot bi moralo biti. Na to kažejo tudi manjši požari, s katerimi se vse bolj pogosto srečujemo.«

Uvidel sem, da sem dobil v Tonetu dobrega sogovornika. Še več, zaslutil sem celo, da ga nekaj peče, da bi rad povedal kaj več. Zato sem znova poizkusil:

»In kaj vse bi morali napraviti, da ne bo treba vedno računati tudi na srečo?«

»Sodim, da razvoj gasilske preventive tako v tehničnem kot v organizacijskem smislu zaostaja za rastjo in razvojem proizvodnje. Gradimo nove prostore in jih opremljamo s sodobno strojno opremo, nihče pa ne misli na avtomatične gasilne naprave, naprave za alarmiranje itd., čeprav

so z njimi opremljene že skoraj vse večje tovarne povišstva v Sloveniji. Tovarno v Cerknici smo z dozidavami razširili ter povečali prehode med posameznimi oddelki. Zato bo eventualni požar dosti težje zaustaviti kot prej, če ne bomo na ustreznih mestih namestili naprav za vodno zaveso ali česa podobnega. V lakirnici se srečujemo s površinskimi materiali, za katere ne vemo, kako reagirajo ob mešanju z drugimi in katera gasilna sredstva bi bila najučinkovitejša, če se vnamejo. Manjka nam tudi nekaj sodobne gasilne opreme, kot so termex obleke za zaščito gasilcev pred vročino, dihalni aparat, več ročnih gasilnih aparatov za gašenje naprav pod električnim tokom ipd. Gasilna shramba je neustrezno postavljena, stolpa za sušenje cevi sploh nimamo itd.

Še bolj pa zaostajamo na področju organizacije gasilske službe. Zlasti slabo je poskrbljeno za kontrolo tovarniških prostorov v nočnem času ter za ustrezno strokovno vzgojo gasilcev. Moti me tudi dejstvo, da je med nami tako malo odgovornejših ljudi.

Med gasilci ni strokovnjakov s srednjo, kaj šele tistih z višjo in visoko izobrazbo. Ne vem, zakaj se delavci na odgovornejših delovnih mestih, ki bi lahko s svojim vplivom in strokovno sposobnostjo toliko pripomogli k učinkovitosti gasilne službe, tako branijo tega dela. Mislim, da je njihova dolžnost na tem področju vsaj tolikšna kot naša, saj daje tovarna kruh tudi njim. V podjetju »Marles«, ki sem ga zadnjič obiskal zaradi dogovarjanja o izvedbi letošnjega gasilskega tekmovanja za prehodni pokal BREŠTA, ni sledu o taki mentaliteti. V MEBLU, kjer se srečujemo s podobnimi težavami kot mi, rešujejo ta problem z nameščanjem poklicnih gasilcev — za varnost pred požari skrbi tam poleg članov prostovoljne gasilske enote, ki so za svoje delo na tem področju dobro plačani, še pet poklicnih gasilcev.«

Ker sem menil, da je povedal dovolj, ga nisem hotel več nadlegovati. Ali bo problematika, ki jo je nanizal, kaj premaknila, pa je seveda drugo vprašanje.

V. Žnidaršič

Sprejeli so več pomembnejših sklepov

Na zadnji seji skupščine občine Cerknica, ki je bila 2. julija 1969, so odborniki sprejeli več pomembnejših sklepov in odlokov:

- Odlok o zaključnem računu proračuna za leto 1968.
- Poročila upravnih odborov skladov za leto 1968, in sicer: za borbe NOB, skupnih rezerv gospodarskih organizacij, komunalnega sklada, cestnega sklada, sklada za odplačevanje odškodnine za tuberkulozne živali, preživninsko varstvo kmetov in temeljne izobraževalne skupnosti.

- Sprejeli so smernice načrta za razvoj občine v letu 1969.
- Potrdili so zaključni račun prispevkov in davkov občanov za leto 1968.

— Sprejeli so odlok o ustanovitvi sklada za reševanje stanovanjskega vprašanja udeležencev NOB, ki živijo na območju občine, in s tem v zvezi sprejeli tudi statut sklada za razdeljevanje sredstev. V upravni odbor sklada so imenovali: Toneta Jernejčiča, Franca Kordiša, Franca Pavlina in Jožeta Teliča.

— Odlok o določitvi nekaterih objektov in naprav v občini Cerknica, namenjenih izključno za narodno obrambo.

— Odlok o urbanističnem programu občine Cerknica in zazidalnih načrtih za naselje Rakek, Cerknica, Lož in Stari trg.

— Odlok o obveznem fluorografiranju občanov.

— Potrdili so letni plan investicij, vzdrževanja komunalnih naprav za leto 1969.

— Imenovali so nove člane v svete, komisije in upravne odbore.

— Zavrnili so predlog za zvišanje maloprodajne cene mesa.

— Sprejeli so predlog za uvedbo razlastitvenega postopka za zemljišča, kjer bo tekla hitra cesta.

— Sprejeli so predlog, da bi Vzgojno varstveni zavod Cerknica priporočil k Osnovni šoli Cerknica.

F. Sterle

PRODAJA v I. polletju 1969 leta

Prvo polletje poslovanja je za nami. Če primerjamo doseženo realizacijo s planskimi obveznostmi, lahko ugotovimo, da so rezultati realni in skladni s predvidevanji.

Realizacija prodaje pohištva na domačem trgu znaša poprečno 49 % letnega plana. Tudi v izvozu je poprečje 50 %, seveda če upoštevamo zaloge, ki so sicer pripravljene v pristaniščih za vkrcaje, vendar iz objektivnih ali subjektivnih vzrokov še niso odposlane. Glavnina našega izvoza je bila v I. polletju usmerjena na tržišče Združenih držav Amerike — 97 % in v Francijo — 3 %. Izvoz v ostale dežele je neznaten in so to v glavnem le vzorčne pošiljke.

Izvozne obveznosti izpolnjujemo torej po načrtu, pa vendar je vprašanje, ali smo storili dovolj, da bi naše izdelke spoznalo še več ljudi onkraj meja naše države. Program izvoza za II. polletje določa še večjo proizvodnjo pohištva za Združene države Amerike in Evropo. Da pa bi še bolj razširili tržišče, bomo v bližnji prihodnosti obdelali nekatere dežele Zahodne Evrope in Skandinavije.

Na domačem trgu je prodaja našega pohištva dokaj dobra, saj je realizacija za I. polletje dosegla vsa pričakovanja. Kljub nekaterim negativnim ukrepom bank pri dajanju potrošniških kreditov so zaloge pohištva v naših skladiščih zelo majhne, tako da ni vedno mogoče nuditi kupcem celotnega izbora naših izdelkov, temveč morajo čakati na serije iz proizvodnje.

Za razliko od prejšnjega leta je bila letos v I. polletju zelo uspešna prodaja tudi kosovnega pohištva, predvsem stolov Sardan. Nekoliko zaostaja prodaja sedežnega pohištva in garnitur Y. Vzrok za slabo prodajo sedežnih in stilnih garnitur ni v dokaj visoki prodajni ceni, temveč delno zato, ker se proizvodnja, pa tudi trgovska mreža šele uvajata na tržišče. Vendar ne moremo mimo resničnega dejstva, da bi ravno razvoj tapaciranega pohištva morali posvetiti več pozornosti. Modeli naših sedežnih garnitur kreativno pa tudi kvalitetno ne dosegajo drugih proizvajalcev v državi, razen stilnih garnitur Y, katerim manjka samo ustrežna omara.

V. Žnidaršič

Za nami je sicer uspešno I. polletje, toda naloge, ki so pred nami, zahtevajo nenehno iskanje novega, boljšega. Da smo sposobni nuditi tržišču ekskluzivno in kvalitetno pohištvo, smo dokazali tudi na letošnjem Salonu pohištva v Ljubljani. Mnogo pohval in priznanj so izrekli potrošniki ob obisku našega razstavnega prostora, zato moramo še z večjo vnetostjo izboljševati kvaliteto sedanjih modelov in uvajati nove, tiste, ki si jih potrošniki želijo, kar so potrdili tudi zastopniki trgovine. Vsekakor so pred nami novi naporji za doseg še boljših uspehov in uveljavitve — POHIŠTVA BREST.

F. Turk

Delavci masivne proge v novih prostorih

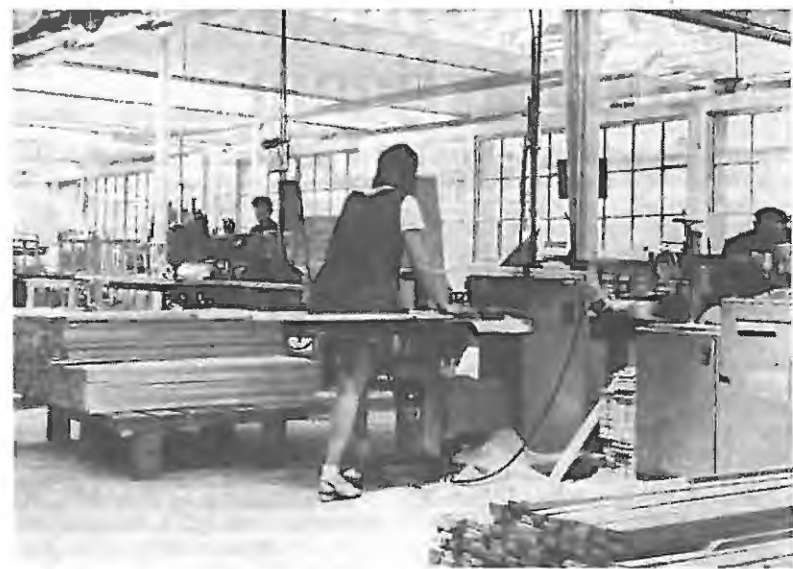
Delavci masivne proge Tovarne pohištva Cerknica so se v začetku julija preselili v nove delovne prostore.

Medtem ko so prej delali v tesnih in slabo razsvetljenih prostorih, so sedaj v večjih, svetlih in za delo udobnih prostorih.

V zvezi s to preselitvijo so povedali:

1. Kako se počutite v novih delovnih prostorih?

Zelo udobno se počutimo, so delavci hiteli z odgovorom. Stari prostori so bili tesni in tako slabo razsvetljeni, da smo morali delati tudi čez dan pri luči. Zaradi lomljenja dveh svetlob so nas bolele oči. Novi

prostori pa so svetli, sodobni in prirejeni za delo po industrijskem postopku. Nekako sproščeno se počutimo v teh prostorih, imamo občutek, da smo šele sedaj v tem pogledu enakovredni z drugimi delavci v poslovni enoti.

2. V čem se razlikujejo novi delovni prostori od prejšnjih?

Rekli smo že, da so ti prostori prostornejši, svetlejši, da ne govorimo o transportu. Nič več nam ni treba prestavljati, umikati stojk pri dostavljanju elementov na svoja ali druga delovna mesta. Ni nam potrebno napenjati oči pri delu. Lahko imamo večji red v oddelku in tudi zložaji elementov so lahko bolj urejeni.

3. Ali je vaš delovni učinek ob tem, kar ste povedali, večji?

Nekoliko negotovi so se delavci vprašujoče zazrli v inštruktorja, ki je prisostvoval razgovoru in zatrjevali, da naredijo več kot v starih prostorih. Niso pa mogli povedati, za koliko odstotkov so zaradi ugodnejših pogojev v novih prostorih povečali produktivnost. Delavci masivne proge imajo namreč skupinski akord, zato je težko ugotoviti, kolikšen je učinek njihovega individualnega dela v novih prostorih. Na vsak način pa je učinek večji.

4. Kakšne prednosti imajo še novi delovni prostori?

Poleg že omenjenih prednosti, kot so dovolj delovnega prostora, ustrezna svetloba v prostorih, urejenost notranjega prevoza, so še te

ugodnosti, da ima inštruktor pregled nad delom oddelka, organizacijo dela in delovno disciplino, ker je oddelek strnjen v enem prostoru.

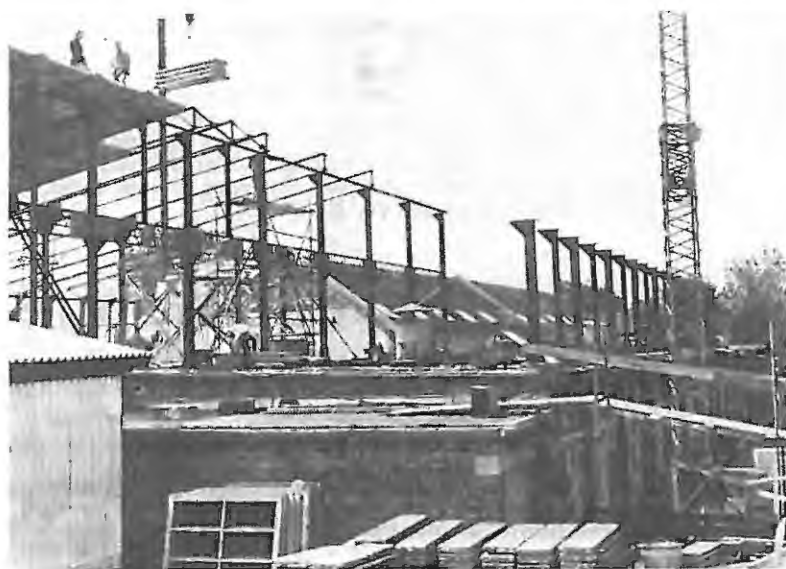
V prejšnjih prostorih smo izgubili veliko delovnega časa na račun oddaljenih sanitarij, pa tudi zaradi oddaljenosti brusilnice, vzdrževanja in drugega.

5. Ali je v novih prostorih tudi kakšna pomanjkljivost?

Moti nas sončna svetloba, ki direktno pada na naša delovna mesta, so pripominjali delavci na formatkah in nadmiznih rezkarjih. Potrebno bo čimprej zastreti gornjo svetlobo z armiranimi stekli, ki pa bodo morala biti tudi matirana, sicer stvar ne bo nič boljša.

Tukaj je veliko več ropota, najbrž zato, ker je vse v enem prostoru. Pomanjkljivost je tudi to, da kljub novim prostorom nimamo garderob. Nimamo kam shranjevati delovnih oblačil in drugih zaščitnih sredstev. Tudi sanitarije bi bile lahko bolj izpopolnjene in večje.

J. Klančar

Rekonstrukcija TP Martinjak

NOVA OBLIKA samoupravljanja

Dne 5. julija so na razširjeni seji občinskega sindikalnega sveta razpravljali o nekaterih oblikah upravljanja, ki so zaradi gospodarskega razvoja postale neustrezne in tako zavirajo hitrejša reševanja vprašanj v podjetju.

Razprava o samoupravnem sistemu je bila na podlagi 15. amandmaja zvezne ustave. Ta amandma dopolnjuje zvezno ustavo tako, da delovne organizacije lahko v svojem statutu ali samoupravnih aktih določijo najustreznejše organe upravljanja. Z ustavo so določena le temeljna načela sistema samoupravljanja. Nefunkcionalnost obstoječega sistema samoupravljanja povzroča, da se vprašanja, ki so v pristojnosti samoupravnih organov, počasi ali nestrokovno rešujejo.

Različne komisije pri delavskih svetih ali upravnih odborih nimajo pristojnosti odločanja o nikakršnih zadevah in so le pomožna telesa. Zato se nekatera neresena vprašanja obravnavajo dvakratno.

Od uvedbe samoupravljanja do danes so se pristojnosti organov upravljanja širile z ustavo določenim organom upravljanja. Ves ta čas in ne glede na spremembe v praksi pa se sistem samoupravljanja ni spremenil. V tem je tudi eden izmed razlogov, da se organi upravljanja niso mogli razviti zaradi ozkega ustavnega določila.

Republiško tekmovanje strelcev iz vrst lesno-industrijskih in gozdnih delavcev

V nedeljo, 18. maja so se na Vrhniki srečale strelske tekmovalne ekipe sindikalnih organizacij iz vse Slovenije. Sodelovalo je šestindvajset moštev. Brest so zastopali tekmovalci iz TP Cerknica in Bazenske žage. Vodja strelske ekipe je bil tovariš Jože Kebe. Kljub temu, da so bile priprave za to tekmovanje zelo skromne, je bil uspeh razveseljav, saj je naše moštvo doseglo sedmo mesto.

Ekipno je zmagalo moštvo Stola iz Kamnika, posamezno pa Franc Gutnik, član strelske ekipe LIKO Vrhnika, PE Verd. Tekmovalci so osvojili 273 točk.

Pri Brestovi ekipi je zbral največ točk Alojz Mramor iz Bazenske žage.

Sopznali smo, da je za tako tekmovanje potrebno veliko vaje in vztrajnosti.

Zelja vseh strelcev je, da bi imeli pokrito strelišče, kjer bi lahko vadili. Za tekmovanje je skrbel izvršni odbor sindikata TP Cerknica.

J. Hren

V nasprotju z dosedanjimi določili sedaj ustava določa samoupravno odločanje o delitvi pristojnosti znotraj delovnih organizacij.

V tej zvezi izrecno pooblašča delovni kolektiv, da na podlagi kolektivnega in demokratičnega dogovora, izhajajoč iz svojih specifičnosti v svojem statutu podrobno odloči, na katerem nivoju in kateri organ odloča o posameznih zadevah poslovanja in o drugih vprašanjih, ki nastajajo v medsebojnih odnosih delavcev v združenem delu. Ta določila ustave o organih upravljanja v delovnih organizacijah ne ovirajo nadaljnje razvoja samoupravljanja in dopuščajo možnost za samoupravno odločanje izvršilnih organov oziroma racionalnejšo delitev samoupravnih nalog.

J. Klančar

Požar v TP Martinjak

Na dan vstaje 22. julija je v dopoldanskih urah zavijanje sirene opozorilo prebivalce Cerknice in Martinjaka, da je izbruhnil požar v Tovarni pohištva Martinjak.

V zadnjih nekaj letih je bila tovarna v Martinjaku izpostavljena nevarnostim požara zaradi lesene konstrukcije ostrešja, na katerem se je nabiral lesni prah. Že večkrat se je pojavil ogenj, toda vedno je takojšnja intervencija prisotnih preprečila večji požar. Vse to je narekovalo, da je bilo potrebno čimprej zamenjati ostrešje. Z rekonstrukcijo ostrešja so že začeli. Dela se s polno paro. Ker tovarna kljub rekonstrukciji obratuje v nezmanjšanem obsegu, je seveda delo tako v proizvodnji kot pri rekonstrukciji oteženo. Da bi kljub temu preprečili morebitni požar, so na vseh nevarnih mestih razpostavljali gasilni aparati in oprema. Kljub temu pa je nepredvidnost izvajalcev del pri rekonstrukciji in postavljanju železnega ograjenja povzročila požar, ki ga je zanesla iskra z varilnega aparata, ki je padla skozi ventilacijsko cev v lakirnico.

Sreča v nesreči je bila, da so imeli prostovoljni gasilci iz TP Martinjak tistega dne vaje v tovarni. Zaradi njihove hitre intervencije se požar ni razširil na preostali del tovarne. Zgorela pa je kompletna naprava za brizganje z laki. Škoda cenijo na več kot pet milijonov starih dinarjev. Škoda je sicer še večja, če k temu prištejemo še izgubo pri zastoji proizvodnje ter vloženo delo pri gašenju in popravilu poškodovane naprave.

Sama akcija pri zadušitvi požara je pokazala določene pomanjkljivosti pri načinu gašenja.

Zato bo potrebno posvetiti več pozornosti strokovni izobrazbi prostovoljnih gasilcev. Požara pa tistega dne sploh ne bi bilo, če bi varilci poznali nevarnosti, do katerih lahko pride, če se vari v bližini prostora, kjer so lak in njegovi odpadki. To je še ena šola za vse tiste, ki si ne predstavljajo, kaj pomeni nepredvidno delo in kakšne so lahko posledice malomarnega odnosa do požarne varnosti.

Upamo, da bodo s končano rekonstrukcijo tovarne v Martinjaku odstranjene vse nevarne točke, kjer so se doslej pojavljali požari.

Pri celotni akciji okrog požara pa so pretiravali z alarmom, kajti

požar je bil že omejen, ko je sirena v Cerknici šele dala znak za alarm, pa še ta ni bil izveden po veljavnih določilih.

Omenim naj še sposobnost lokaliziranja požara. Zaslugo pri tem ima neumorni honorarni gasilski častnik Jože Zadnik, ki je s svojim čutom odgovornosti preprečil katastrofo, ki bi lahko nastala. Ne samo tega dne, temveč vsak dan je tovariš Jože stalno prisoten na vseh koncih in krajih tovarne, kjer so nevarna mesta za požar. Pri tem stalno opozarja delavce, kako naj ravna, da ne bo požara. Njemu je lahko hvaležen ves kolektiv TP Martinjak, da je že tolikokrat obvaroval tovarno pred požarom.

F. Tavželj

Člani ZB z Bresta so se srečali

Letošnjega tradicionalnega srečanja članov Zveze borcev iz Bresta se je udeležilo sedemdeset članov od petinosemdesetih, kolikor jih je še vedno aktivno zaposlenih na Brestu.

V imenu samoupravnih organov Bresta sta borci sprejela predsednik centralnega delavskega sveta in predsednik centralnega odbora podjetja ter jim po krajšem nagovoru podelila za spomin knjige z vsebino iz revolucionarnih dni med drugo svetovno vojno.

Sledila je zakuska in kaj kmalu so začeli obujati spomine iz revolucije in povojnih let, ko so začeli Brest graditi. Mnogi izmed prisotnih so bili med prvimi v Brestu in so še danes vedno za vzgled pri delu svojim mlajšim tovarišem.

Borčevske vrste v Brestu se kaj hitro redčijo, kajti vedno več članov odhaja v zaslužni pokoj. Tudi od letošnjih udeležencev prihodnje leto ne bo več vseh na podobnem srečanju. Toda vsako tako srečanje spodbuja člane ZB, da so še vedno aktivni tako pri svojem delu kot pri pomoči mlajšim. Vsi so ponosni na dosežke Bresta, kajti vsakdo izmed njih je prispeval svoj delež k doseženim uspehom. V tem vidi sebe in prihodnost svojih otrok, ki ga bodo s časom zamenjali v Brestu. O vsem tem so se pogovarjali pozno v noč, vmes pa so zapeli tudi kakšno partizansko pesem, ki jih je spominjala na prehojeno naporno pot. Ob zaključku so si zaželeli še podobnih srečanj. Veseli in nasmejani obrazov so odšli proti domu.

F. Tavželj

Vtisi z ekskurzije v Moskvo

V sodelovanju z Gasilsko zvezo Jugoslavije in z gasilsko brigado iz Beograda je beograjsko turistično podjetje Putnik organiziralo enodnevni seminar protipožarne varnosti in šestdnevno ekskurzijo v Moskvo.

Program beograjskega seminarja:

- predavanje o protipožarni službi,
- ogled protipožarne brigade,
- obisk v šoli poklicnih gasilcev,
- obisk na fakulteti protipožarne zaštite v Moskvi,
- ogled stalne razstave protipožarne opreme v Moskvi,
- ogled ene izmed lesnoindustrijskih tovarn oziroma organizacije protipožarne in preventivne službe v tovarni,
- ogled stalne razstave sovjetskih dosežkov v gospodarstvu, znanosti in tehniki,
- ogled znamenitosti v mestu herojev Moskve.

Ko smo prišli v Gasilsko brigado v Ulici Mije Kovačevića 2, smo se najprej spoznali med seboj. Bilo nas je 27 iz vseh jugoslovanskih republik, sami moški z eno samo častno izjemo, vsi stari od 40 do 55 let. Iz Slovenije sta bila razen mene še neki Koprčan in Trboveljčan.

Seminar in ekskurzijo v Moskvo je vodil predstavnik Gasilske zveze inž. Nebrinič. Najprej smo poslušali predavanje o zgodovini gasilstva v Jugoslaviji, v Beogradu in tujini, o potrebi in sedanjih organizacijah protipožarne službe ter protipožarne brigade v Beogradu. Nato smo si ogledali garaže z avtomobilskimi cisternami, orodjarne in ostale prostore, ki so tehnološko urejeni za najuspešnejše posredovanje.

Dežurna ekipa, ki šteje s šoferjem in vodojo osem ljudi, je vedno pripravljena. Ima določen

prostor in natančne napotke o tem, kaj v času pripravljenosti lahko dela. Če dobi ekipa signal: »požar«, so v trenutku vsi v gasilskem avtomobilu. Med vožnjo dobi vodja ekipe po radijski zvezi sporočilo, kam naj gre, kaj gori in s kakšnimi sredstvi naj gasijo požar. Vsaka gasilska avtocesta ima popolno gasilsko opremo, napolnjena pa je z gasilno peno in gasilnim prahom.

Ko smo si ogledali prostore gasilske brigade, smo šli gledat še internat in učilnice gojencev šole za poklicne gasilce. V tej šoli vzgajajo mlade ljudi, ki bi radi postali poklicni gasilci. Po goji za sprejem v to šolo so: končana osemletna šola, kandidat mora opraviti sprejemni izpit, pri katerem posvečajo posebno pozornost fizični sposobnosti kandidata. Te kandidate pošiljajo v šolo in štipendirajo večja podjetja in mestne gasilske brigade.

Učni program te šole je takle:

- Tehnika in spretnost v obvladovanju kemičnih in vseh drugih sredstev protipožarne dejavnosti.
- Telesno usposabljanje po posebnem programu.
- Signalizacija. Organizacija preventivne in protipožarne službe.
- Ugotavljanje vzrokov požarov.
- Drugi splošni predmeti.

Gojenec se štiri mesece na leto uči teorije v šoli, štiri mesece pa je na praksi v gasilski brigadi.

Šola traja dve leti.

Potem nam je dal vodič še zadnja navodila o vedenju v Moskvi, da ne bi kdo od nas delal problemov, dajal neodgovorne izjave ali postavljaj neumna vprašanja.

Naslednjega dne smo odleteli s Caravello. Ko smo se vzpeli 9000 metrov visoko, ni bilo pod

namo videti drugega kot morje oblakov, nad nami pa se je bočilo sinje nebo brez oblaka.

Da ni bil let nad samimi oblaki pust, so nam steverdese postregle z »mini kosilom«.

Po dobri uri nam je steverdese sporočila, da bomo pristali v Varšavi. Privezali smo se k sedežem, nato se je začelo letalo spuščati. V pičlih nekaj minutah smo že pristali na letališču. Avtobus nas je odpeljal v posebno čakalnico za tranzitne potnike, od koder nismo smeli celih 45 minut. Tu smo lahko sedeli v udobnih foteljih, se sprehajali po debelih preprogah in si ogledovali letališče.

Vse je moderno in sodobno zgrajeno in opremljeno.

Kmalu smo šli spet v letalo in nadaljevali pot proti Moskvi.

Skozi redke oblake smo zagledali ukrajinska prostranstva, polja, gozdove, vode, ceste ter redka naselja.

Ko smo pristali na letališču Šerenetijevo, nas je vodič, dvajsetletna Moskovčanka, pozdravila v srbsko-hrvatskem jeziku, nam izrekla dobrodošlico in zaželela, da bi se v Moskvi dobro počutili. Opomnila nas je, da smo v Moskvi in naj si naravnano ure po moskovskem času, se pravi, dve uri naprej. Nato nas je popeljala v poslopje letališča, kjer smo imeli potrebne carinske preglede. Čez eno uro smo se povzpeli na čakajoči avtobus. Ko smo spraševali, kje so naša prtljaga in potni listi, nam je vodnica povedala, da v hotelu Minsk, kjer bomo ves čas stanovali. Od letališča do Moskve pelje štiristezna, 35 km dolga asfaltirana cesta. Med vožnjo smo si ogledovali pokrajino, ki je prav tedaj ozelenela. Predmestje Moskve je še tipično rusko, posejano z majhnimi enodružinskimi lesenimi hišicami, ki imajo proti glavni ulici obrnjeno

čelno stran hiše z okenci. Vsako okence ima lesena polkna. Hišice so nizke, zgrajene iz lepo obdelanih brun. Mnoge imajo pročelja, okna in vrata okrašena z lepimi rezbarjenimi in okusno pobarvanimi ljudskimi okraski. Nekateri so kot slika iz kakšne pripovedke. Med vožnjo smo videli spomenik, ki so ga Moskovčani postavili v spomin in opozorilo, do kod je prišla Hitlerjeva vojska v drugi svetovni vojni. Spomenik je iz železa in betona, visok kakšnih 20 metrov.

Po prvih minutah v Moskvi sem dobil vtis, da je to mirno, veličastno in prostrano ter zelo čisto velenje. Petstezne ulice s širokimi pločniki, na katerih je sorazmerno malo ljudi, ločijo veličastne zgradbe — palače, za katere ne moreš takoj ugotoviti, kakšnemu namenu služijo. Po enourni vožnji se je avtobus ustavil v ulici Maksima Gorkega pred hotelom Minsk.

Po vseh obveznih formalnostih smo se ob sedmih zvečer zbrali v restavraciji hotela. Tu sta nas že čakali večerja in vodnica, ki nam je povedala, da gremo naslednjega dne obiskat protipožarno fakulteto v Moskvi. Omenila nam je tudi nekatere znamenitosti, ki si jih lahko ogledamo po večerji. Večina udeležencev se je odločila za to in skupaj smo šli po ulici Maksima Gorkega na Rdeči trg, pred Leninov mavzolej. Bil je že zaprt, vhod pa sta stražila dva vojaka. Imeli smo priložnost videti, kako se menja straža. Prihod novih stražarjev, menjavo in odhod straže vsakokrat opazuje na tisoče ljudi. Veliko je med njimi turistov izven Sovjetske zveze, mnogo pa je tudi domačih obiskovalcev. Že iz prvih vtisov je videti, koliko časti posvečajo velikemu Leninu.

(Nadaljevanje prihodnjic)

J. Kovšca

Novo naselje v Cerknici

Spomladi leta 1967 so zavihteli krampi in lopate na Kamni gorici. Tam je namreč enajst članov kolektiva Brest začelo graditi svoje hišice. Z mnogo truda, odpovedanja slehernemu prostemu času in pritrgovanja od ust je nastalo lično naselje, ki bo že konec avgusta sprejelo prve stanovalce.

Se veliko dela bo treba, da se odstrani in poravnava ogromna kamenita gmota in dokončno uredi okolica. Toda vse to jih ne skrbi preveč.

Najbolj jih teži bojazen, kdaj bodo napeljali električni priključek. Vse to je odvisno od pristojnega elektro-podjetja. Zato želijo, da bi le-to svoja dela kar najhitreje izvedlo.

Š. Bogovčič

Novo naselje zasebnih hiš na Kamni gorici

Ali smo za večjo kulturno dejavnost?

Vsa kraj vrednotimo po njegovi gospodarski pomembnosti, ureditvi okolja in vrsti drugih značilnosti.

Cerkniški BREST je doma in v svetu znano ime. Skoraj bi dejal, da Cerknico bolj poznajo zaradi pohištva kot zaradi presihajočega jezera. Res je, da se v šoli uče o Cerkniškem jezeru, pa saj vemo, kaj vse smo pozabili, kar smo se učili v šoli. Da je Cerknica znana po gospodarski, pa če hočete, tudi geografski pomembnosti, je gotovo. Ali pa je to dovolj? Nikakor ne. Če pogledamo, kakšna je kulturna dejavnost, pa vidimo, da se ni razvijala skladno z rastjo BRESTA niti Cerknice in ni spremljala njegove preobrazbe iz tipično kmetijskega v industrijski kraj. Da, v industrijski, čeprav je tako izginila idila kmečke vasi. V sedanji razvojni stopnji se še ne moremo meriti s kraji kot so na primer Idrija, Škofja Loka, Postojna in drugi, kajti ti kraji imajo tradicijo ali v industrijski ali turistični dejavnosti. Res pa je, da se je Cerknica hitreje razvijala kot omenjeni kraji, ki so za svoj razvoj porabili cela desetletja.

Za kakšno kulturno dejavnost pa gre? Gre za tako kulturno dejavnost, ki bo kraju dala videz urejenosti, prijetnosti in privlačnosti. Cerknica prav zaradi gospodarske moči svoje industrije postaja središče celotnega notranjega prostora. To pa je treba utrditi, dopolniti, če hočete ali ne, prav z manjkajočimi elementi.

Ni dovolj, da je v Cerknici toliko in toliko televizijskih, radijskih sprejemnikov, osebnih avtomobilov. Ni dovolj zamernarjena kinodvorana s tremi filmi na teden, ni dovolj samo lepa avtobusna postaja. Tudi ni dovolj od časa do časa kakšna prirediteljska plesna, ki pa ima zgolj veselični značaj. Knjižnica še ni našla poti do večjega števila bralcev. Glasbena šola komaj dvakrat na leto pokaže, kaj zna.

Mislím, da bi morali povečati predvsem naslednje dejavnosti:

— V okviru krajevne skupnosti je treba organizirati olepševalno društvo, ki bo skrbelo za ureditev Cerknice v vseh letnih časih, tudi pozimi, ko je sneg. Čiščenje Cerknice je še vedno tako kot leta 1945. Gre za dajanje pobude v odnosu na posameznika v bloku, lastnika hiše, podjetij, državne uprave in krajevne samouprave. To društvo bi moralo imeti poleg načrtov tudi stalni vir sredstev za vzdrževanje.

Aktivni delavci morajo prvi v akcijo, ne pa da to valimo na ramena upokojeencev, nato pa aktivni delavci le kritizirajo.

— Gostinski lokali, predvsem »reprezentančni«, bi morali avtoritativno poskrbeti za red pri sebi in obiskovalcih. Odpustanje napak ima grobe posledice v splošni vzgoji, ki je že tako in tako preplitka.

— Improvizirana telovadnica, kinodvorana oziroma dvorana za

vse — od hipnotizerske predstave do proslave državnih praznikov — je daleč od kulturne in športne hiše.

Nekaj je treba storiti za organizacijo kulturnega središča v Cerknici.

Znano je, da še največji neotesanci v urejenih in lepih prostorih začno ločiti, kaj je prav in kaj ne. Dokazano je, da se človek obnaša tako, v kakršnem okolju živi. Poglejmo še druge probleme kulturne dejavnosti.

Vidimo, da razen godbe na pihala v Cerknici ni druge organizacije, ki bi pritegnila mlade in stare k aktivnemu sodelovanju, naj si bo v pevskem zboru, v dramski, izletniški in kdo ve še kakšni aktivnosti. Poglejte, koliko težav je z nogometnih klubom.

Premalo je sposobnih voditeljev in vaditeljev, ki bi znali pritegniti čim več, zlasti mladih, k sodelovanju. Morda bo kdo rekel, da hočem stare oblike. Ne, sem za nove, sodobne oblike — samo najti jih moramo. Prepričan sem,

da bi morali prav delavci iz BRESTA postati nosilci takega prepoveda.

Če bi hoteli začeti z dramsko dejavnostjo, bi morali imeti celo vrsto ljudi, scenografa, elektricarje, režiserje, igralce, pomožno osobe, morali bi imeti prostor za vaje in za nastop. Ali imamo take ljudi? JAVITE SE DO 1. SEPTEMBRA Splošni službi v TP Cerknica! Povejte, kje bi želeli nastopati s pevskim zborom. Že naprej pa povem, da gre za čisto amatersko delo brez plačila in malic. Radovednost me tare, koliko bo prijav.

Pa boste spet dejali: Ali naj dramsko delovanje reši vsa vprašanja? Ne, omenjam samo primer, pri tem pa ugotavljam, da je to le delček kulturnih vrednot, ki bi kraju dali drugačno podobo.

Prav gotovo si vsi želimo, da bi Cerknica napredovala, treba je le najti takšne oblike dejavnosti, ki bodo najbližje našim možnostim.

D. Trotošek

Izlet v avgustu

Portorož:

Od 19. avgusta dalje bo v Portorožu tradicionalno tekmovalje padalcev. Tekmovali bodo za V. Jadranski pokal v skokih v morje.

Priporočam oglede tekmovalja 23. avgusta, ko bodo tekmovali v skupinskih skokih iz 1000 in 1500 m. Tekmovanje bo v dopoldanskem času. Odhod iz Cerknice bo zgodaj jutraj. Ustavili se bomo v Izoli, da bi si ogledali eno izmed tovarn.

Od desete ure dalje bomo spremljali tekmovalje. Kdor bo želel, se bo lahko tudi kopal.

Stroški skupinskega prevoza z enim avtobusom v obe smeri so 722 din.

Bohinj:

Med mladino je vedno dovolj zanimanja za Bohinj in njeno okolico. Upoštevajoč dolgo pot, naj bi bil to dvodnevni izlet.

Odhod iz Cerknice bo v zgodnjih jutranjih urah. Peljali se bomo skozi Ljubljano. Ustavili se bomo v Begunjah in si ogledali

tovarno športne opreme Elan. Nadaljevali bomo pot do Bleda, kjer si bomo ogledali muzej na gradu. Od tam bomo krenili proti Bohinjskemu jezeru. Ne bomo pozabili na znamenitosti v Starih fužinah. Naslednje jutro bomo po želji skupino razdelili na dve skupini. Ena si bo lahko ogledala slap Savico, druga pa se bo lahko popeljala z žičnico na Vogel. Če pa bo kdo, ki mu oboje ne bo všeč, pa bo lahko prosti čas izkoristil za kopanje, če mu bo vreme naklonjeno.

Domov se bomo vračali skozi Škofjo Loko in Idrijo.

Skupinska vožnja z enim avtobusom stane v obe smeri 987 din.

Š. Bogovčič

VREME V JULIJU

V juliju se ne moremo pritoževati nad vremenom. Le na začetku meseca je bilo vreme malo kilavo, nato pa je sonce močno pripekalo. Kako bo do konca meseca, ne vem povedati ne jaz ne Vremenko, nihče. Zakaj pripovedujem o tem? Zato, da bomo še čez leta vedeli, da je bila modernizacija v juliju v lepem sončnem vremenu in da je bilo res vroče poletje.

D. Trotošek

Kdaj bo rekonstrukcija vodovoda v Cerknici?

Na razširjenem sestanku sveta krajevne skupnosti Cerknica, ki je bil maja letos, so nas seznanili o pripravah za rekonstrukcijo vodovodnega omrežja v Cerknici. Pripravljeni sta dve inačici, in sicer:

— Zamenjava cevovoda od Bavdkove hiše čez trg do Meleta. Sedanja cev je dimenzionalno premajhna in ne ustreza sedanji porabi. Ker je cevovod do Bavdka večjega premera, dopušča možnost, da bi zamenjali sedanjo cev s cevjo večjega premera tudi do Meleta.

Z zamenjavo teh cevi bi dobili več vode prebivalci na Cesti 4. maja in Dolenje vasi.

— Podaljšali naj bi cevovod s ceste Pod Slivnico do nekdanjega upravnega poslopja Bresta in ga spojili s sedanjim omrežjem, ki vodi na Peščenek. S tem bi se povečal dotok in pritisk vode na Peščenku, ki je izredno kritičen.

Obe inačici bi stali okrog 20 milijonov dinarjev, sta pa štiri milijone cenejši, če bi delali obe hkrati.

Finančna sredstva bi zagotovilo komunalno podjetje Cerknica, ki bi najelo kratkoročni kredit, pozneje pa bi se uredilo tako, da bi krajevna skupnost Cerknica iz svojih sredstev prispevala v letu 1969 šest milijonov dinarjev, v letu 1970 pa devet milijonov dinarjev. Ostalo bi prispevalo Komunalno podjetje Cerknica iz lastnih sredstev.

Do tukaj je še vse lepo in če bi se vsi držali dogovora, bi z deli lahko že pričeli. Tako pa... Sedaj, ko smo v največji gradbeni sezoni, ko bi morali delati s polno paro, pa so posamezniki začeli zadevo zapletati. Zahteva se neko jamstvo Bresta, ki je pri tem najmanj prizadet in poklican. Menim, da je dovolj že dogovor, ki so ga dosegli na razširjenem sestanku sveta krajevne skupnosti.

Krajevna skupnost je za sodelovanje zagotovila še v letošnjem letu šest milijonov dinarjev. Za devet milijonov dinarjev pa so se zavzeli vsi krajevni in politični forumi, da je treba ta sredstva v letu 1970 zagotoviti. Menim, da je to dovolj veliko jamstvo in da tu ni nikakršnega tveganja, na katerega se sklicujejo posamezniki in z deli odlašajo. Ali se prebivalstvo upravičeno ne sprašuje, koliko časa bo v komunalnem urejanju to brezvladje oziroma ali je mogoče, da posameznik popravi tako pomembne družbene dogovore, kot so urejanje komunalnih zadev? Čas bi bil, da se v komunalni politiki in storitvah nekaj premakne. Upajmo vsaj, da se bo kaj premaknilo v pozitivno smer. T. Kebe

Nagradi za tehnično izboljšavo

Upravni odbor Tovarne pohištva Cerknica je 8. julija 1969 obravnaval tehnični izboljšavi, ki sta jih predložila Anton KEBE, delavec v masivni progli, in Pavel BAJC, delavec v II. strojni.

Tehnično izboljšavo, ki jo je predlagal in realiziral Anton Kebe, je upravni odbor na predlog strokovne komisije in na podlagi pravilnika o tehničnih izboljšavah nagradil s 1200 N dinarji.

Strokovno so ugotovili, da je tovariš Kebe s tehnično izboljšavo oziroma potiskalno napravo za profiliranje nalepkov glasbenih omaric GO-766 in 665 trikratno povečal produktivnost dela v tej delovni operaciji, ekonomski učinek pa znaša 19.375 N dinarjev.

Poleg Antona Kebeta, ki je dejansko realiziral tehnično izboljšavo, so sodelovali še: Franc Tomšič, Anton Purkart in Alojz Pirman iz modelne delavnice.

Predlog tehnične izboljšave je dal tudi delavec iz druge strojne tovariš Pavel Bajc. Njegov predlog je upravni odbor na predlog strokovne komisije nagradil s 120 N dinarji.

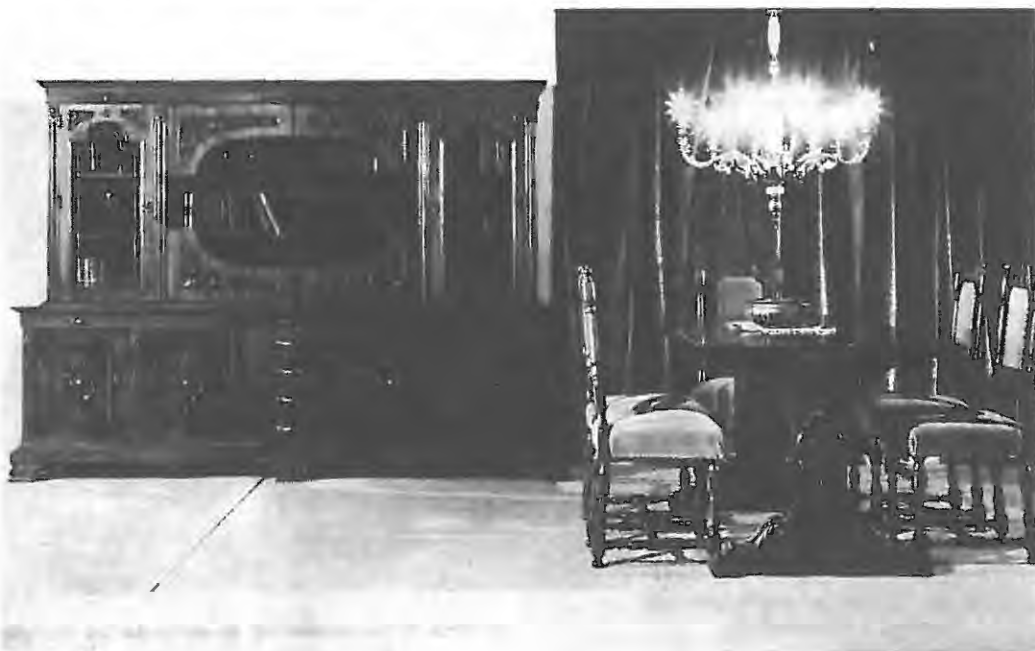
Pavle Bajc

Pavel Bajc je priglasil tehnično izboljšavo, potem ko jo je v praksi že realiziral. Pri utorjenju prečnih pregrad za dnevno sobo Florida je namestil na nadmizni rezkar dve rezili in dodatno os in s tem znižal čas delovne operacije iz 0,40 minute na 0,20 minute.

Tehnično izboljšavo je prijavil tudi vodja vzorčne delavnice Jože Adamič. Ker pa še ni strokovno obdelana, je upravni odbor imenoval strokovno komisijo.

Pravilno je, da delavci s svojimi delovnimi in strokovnimi sposobnostmi ter delovnimi izkušnjami sodelujejo pri izpopolnjevanju tehnološkega postopka. Želeli bi, da o tem razmišljajo tudi drugi delavci, tako da bi bilo čim več predlogov za racionalizacijo dela in delovnih metod, da bi s pomočjo kolektiva stalno dopolnjevali tehnologijo in s tem večali delovno storilnost.

J. Klančar

Jedilnica San Marino

Spominska plošča zaslužnemu vojskovodji in pesniku Rudolfu Maistru-Vojanovu

V nedeljo, 27. julija so na Unču slovesno odkrili spominsko ploščo najzaslužnejšemu poveljniku naših bojevnikov za severno mejo leta 1918/19, osvoboditelju Maribora, pesniku in rodoljubu, generalu Rudolfu Maistru-Vojanovu. Mož je bil rojen 29. marca 1874 v Kamniku, umrl pa je 26. julija 1934 na Unču.

Pobudo za odkritje spominske plošče je dal Mestni odbor zveze prostovoljcev — borcev za severno mejo 1918/19 iz Ljubljane.

Slovesno prireditev so omogočili in pripravili občinska skupščina, družbenopolitične organizacije občine Cerknica in Zveza borcev — prostovoljcev za severno mejo 1918/19. Temeljito so tu-

di popravili fasado Maistrove hiše na Unču.

Do odkritja spominske plošče žal niso uspeli urediti Maistrove spominske sobe, čeprav je na voljo dovolj dragocenega gradiva, ki pa je shranjeno v neprimernih prostorih. Nekatere kose pohištva in knjige pa so ljudje že raznesli.

Odkritja spominske plošče so se udeležili najvišji predstavniki javnega in političnega življenja iz republike in občine, mestne delegacije Celja, Kamnika in Maribora, okrog dvesto borcev — prostovoljcev za severno mejo 1918/19, ki so položili vence ob spominsko ploščo njihovega velikega poveljnika.

Program je obsegal otvoritveno svečanost z nagovorom predsednika občinske skupščine Franceta Zorman, govor Janeza Hribarja, predsednika mestnega odbora zveze borcev — prostovoljcev za severno mejo Ljubljana in Lojzeta Umeta, podpredsednika Republiške zveze borcev — prostovoljcev za severno mejo 1918/19.

V uspelem kulturnem sporedu so sodelovali član SNG Boris Kralj, moški pevski zbor Svobode iz Loške doline, združeni godbi na pihala, mladinski pevski zbor Osnovne šole Unec, Glasbena šola Franca Gerbiča in recitatorji Staša Koroščeva iz Rakeka, Sonja Šlajnarjeva in Mojca Gorjanova iz Unca.

V popoldanskem času pa je bila zabava s plesom, ki jo je pripravila krajevna organizacija ZZB NOV Unec. F. Sterle

Mladi raziskovalci so obiskali tudi TP Cerknica

Na vsakem koraku se razgrinjajo nove in nove lepote...

O III. mednarodnem mladinskem raziskovalnem taboru, ki je bil v Cerknici od 1. do 12. julija 1969, sem že pisal, kljub temu pa sem ponovno obiskal mlade raziskovalce, ki so stanovali v Osnovni šoli v Cerknici.

Bil je predzadnji dan njihovega bivanja v Cerknici. Sklonjeni nad zapiski so urejevali svoja dognanja.

Neutrudljiv je bil zlasti simpatični Koroški Slovenec Franc Popotnik, ki je prevajal tuje tekste v lepo slovenščino.

Skupinica fantov je imela opravka z različnimi kuščarji in kačami, ki so se leno plazili po gladkem parketu. Na vsakem koraku me je spremljal vtis o predanosti in zavzetosti nalogam.

Vodja tabora dr. Rajko Pavlovac mi je dovolil pogovor z varovanci.

Prvega sem ujel Rada Rakića iz Modriča v BIH. Končal je gimnazijo in namerava študirati tehnologijo. V tabor so ga poslali zato, ker je na republiškem tekmovanju mladih biologov zasedel prvo mesto. Delal je v arheološki skupini in je zadovoljen z opravljenim delom. Možno je, da bo preusmeril svoje načrte o študiju, ker ga je tako prevzelo delo v taboru. Impresioniran je nad tehničnim napredkom Slovenije in standardom prebivalstva.

Kristina Sykorova je doma iz Banske Bystrice v CSSR in je stara 18 let. Sporazumeti se ni bilo težko. Povedala je, da še ni bila v inozemstvu in je zelo hvaležna geografskemu društvu iz rodnege mesta, ki jo je poslalo k nam. Prve dni se ji je še težilo po domu, potem pa se je dobro vživela in ji bo žal za odličnim kolektivom in profesorji. In kaj meni o nas? O Jugoslaviji misli vse najlepše, Cerknica ji je zelo všeč, z naravnimi lepotami vred. »Solato imate pa prav nemogočo,« se je zasmejala in obljubila, da bo še prihajala v Jugoslavijo pa v Cerknico seveda tudi.

Nizozemec Johan Hahn je že z osemnajstimi leti dobil nagrado za znanstveno nalogo iz biologije. Mnogo novega in nadvse za-

nimivega je izvedel na taboru. Najbolj ga je navdušil Rakov Škocjan. Menil je tudi, da so mesta in središča lepo urejena, vasi pa so ponekod zanemarjene.

Ljudje so mu s svojo pristnostjo in dobrosrčnostjo všeč in bo rad še prišel k nam. Obljubil je tudi, da bo svojim bližnjim pripovedoval o Jugoslaviji in propagiral zlasti njeno pristnost in naravne lepote. Pogovor sem nato nadaljeval s Francem Popotnikom iz Ziljske Bistrice na Koroškem.

Njegova arheološka skupina je kopala na Cvingerju pri Dolenji vasi. Našli so ilirsko obzidje in razne črepinje, ki so jih poslali v Ljubljano na SAZU. Slovenščina mu prav lepo teče, kako tudi ne, saj je letos maturiral na slovenski gimnaziji v Celovcu. Povedal je, da so naše zamisli o razvoju turizma pravilne in realne in da lahko mnogo pričakujemo od tako imenovanega kmečkega turizma, ki se je prav neverjetno razvil ravno na Koroškem. Seveda pa bo treba urediti ceste...

Pokrajina je pri nas zelo, zelo lepa. Na vsakem koraku se razgrinjajo nove in nove lepote.

Boris Udovič je doma iz Trsta, obiskuje pa slovenski znanstveni licej. Sam od sebe je začel govoriti o turizmu kot neizkoriščenih dejavnosti. Tržačani nasploh ničesar ne vedo o naših prelepih krajih. Cerkniško jezero si predstavljajo samo kot veliko lužo. Omenil je še slabe ceste, campin-gov ni, in da se nam to maščuje...

Rekel je še, da so Slovenci v Italiji svet zase, da pa jih matična domovina obravnava kot tujce. Na vseh nivojih in dejavnostih se bo treba bolj povezovati! Da se je četvorica Tržačanov sploh lahko udeležila tega tabora, ima zaslugo zaveden Slovenec in biolog dr. Tone Penko iz Trsta.

Z Mileno Gajšek iz Seve pri Rimskih Toplicah sva se pogovarjala o življenju mladine. Z mladimi iz Cerknice so hitro navezali stike. Posebej so spominjala srečanja s fanti in dekleti v Dolenjem Jezeru.

V kinu je bila enkrat samkrat, pa se ji je zamerila kinodvorana. Mladinskega kluba v Cerknici tudi ni. Sicer pa je to lepo in bo prihajala še, zlasti med študijem na Pedagoški akademiji v Ljubljani.

Dr. Rajko Pavlovac je zadovoljen z uspehom tabora. »V Cerknici smo imeli prav dobre pogoje za naše delo.«

Tudi prek našega glasila se zahvaljuje vsem, ki so pomagali in sodelovali pri uspešni uresničitvi programa.

»Zelimo in upamo, da bomo ob letu dni spet v Cerknici,« je rekel vodja letošnjega raziskovalnega tabora. F. Sterle

S seje KO sindikata

Na zadnji seji KO sindikata so razpravljali o obračunih stroškov za delavske igre, o stroških za proslavo sindikatov v Starem trgu in o dotaciji sindikalnim organizacijam.

Ugotovili so, da so bili stroški za delavske igre nekoliko nižji od planiranih, medtem ko so stroški za organizacijo proslave nekoliko narasli.

Po sklepu z ene izmed prejšnjih sej so določili višino dotacije na člana, ki naj bi bila 20 N din. Ko so določili dotacije, so upoštevali število članstva 10. junija 1969. leta.

Dotacije so razdelili takole:

PE	Dotacija
Skupne strokovne službe	2.380 din
Tovarna pohištva Cerknica	14.900 din
Iverka	1.780 din
Bazenska žaga	1.080 din
Tovarna pohištva Martinjak	8.240 din
Tovarna lesnih izdelkov Stari trg	3.260 din
Skupaj	31.640 din

V kasnejši razpravi so sklenili: — Ker je večina članstva na dopustih, so se dogovorili, da bodo imeli občni zbor jeseni.

— Vsem organizacijam in društvom priporočajo, da v najkrajšem mogočem času izdelajo načrte dela in predračune in oboje pošljejo KO sindikatu, ker bodo le tako lahko dobili dotacije za redno delo.

Priporočajo tudi, da bi se posvetovanja, ki ga bo organiziral občinski sindikalni svet, udeležilo kar največ članov iz Bresta.

Na posvetovanju bodo namreč razpravljali o novih oblikah delavskega samoupravljanja.

S. Bogovčič

Razgovor o problematiki gozdarstva

Te dni je bil na občinski konferenci SZDL v Cerknici razgovor o problematiki gozdarstva, na katerem so sodelovali predstavniki republiške konference SZDL Viktor Avbelj, Franc Simonič in Marija Gorjupova, republiška poslanca Jože Lesar in Jože Telič, predsednik SOB Cerknica France Zorman in predstavniki družbenopolitičnih organizacij. Razgovor je sodil v okvir razprav o problematiki kmetijstva in gozdarstva na osnovi tez za razpravo o tej problematiki, ki jih je pripravil Izvršni svet skupščine SRS.

Na razgovoru so poudarili, da omenjeno gradivo ni zadostilo pričakovanju javnosti, posebej še kmečkega prebivalstva.

Predstavniki družbenopolitičnih organizacij so seznanili goste tudi o posebnih pogojih, v katerih živi notranjski kmet, saj je njegov obstanek odvisen od gozda, pa tudi o odtujanju Gozdnega gospodarstva Postojna od družbenopolitične in gospodarske problematike v cerkniški občini.

F. Sterle

Ribiški troboj

V nedeljo, 28. julija so člani Ribiških družin iz Cerknice organizirali ribiški tekmovanje v troboju v suhih disciplinah. Troboj so sestavljale tri discipline: metanje obtežilnika v cilj, metanje obtežilnika v daljino in metanje obtežilnika v zaporedne cilje. Tekmovanja se je udeležilo 21 tekmovalcev. Prvih pet tekmovalcev je prejelo praktična darila, zmagovalci pa tudi prehodni pokal.

Vrstni red prve petorice je bil naslednji:

	Točke
1. Karel Bahun	129
2. Janez Mele	127
3. Marjan Meden	124
4. Franc Pregelj	123
5. Evgen Pazič	117

Prvih sedem mest so zasedli tekmovalci z Bresta. Po končanem tekmovanju so imeli ribiči piknik, na katerem smo med specialitetami opazili tudi pečene ščuke in lignje. Žal vidimo te specialitete v Cerknici samo ob večjih praznikih ribičev.

Šoferji so slavili 13. julij

Kakor vsako leto, je tudi letos Društvo šoferjev in avtomehaničkov v Cerknici s sodelovanjem AMD Cerknica proslavilo 13. julij — dan šoferjev. Tradicionalno prireditev so letos razširili tudi na področje Loške doline.

Nedelja, 13. julija, je bila lep, sončen dan. Že pred osmo uro se je pred avtobusno postajo zbralo mnogo osebnih in drugih vozil. Vsa vozila so vozniki okrasili z rožami in napis. Godba iz Cerknice je s koračnicami ustvarila še bolj svečano vzdušje.

Kmalu po osmi uri se je začel sprevod. Sprejad so bili motoristi z zastavami, dva jeepe, tovornjak z zastavami, nato pa se je zvrstilo več kot 50 različnih vozil — od osebnih do tovornih in gasilskih. Mogočna kolona se je pomikala proti Rakeku. Pri spomeniku Ludvika Lovka so položili venec člani AMD. Na Rakeku, v Cerknici, Grahovem in v Ložu so položili k spomenikom NOB venec člani Društva šoferjev in avtomehaničkov. Z Rakeka se je sprevod nameril nazaj v Cerknico, kjer je bil pred zgradbo občinske skupščine kratek slavnostni spored.

O pomenu praznika je govoril Janez Mele, Maks Kebe pa je govoril v imenu komisije za varnost prometa pri SOB Cerknica. Šoferjem, ki so končali šolo in dosegli kvalifikacijo poklicnega voznika, je Milan Strle, direktor Delavske univerze v Cerknici, razdelil diplome.

Vsa množica vozil je šla nato skozi Grahovo proti Staremu trgu. Izjemoma so dovolili uporabiti cesto Bloška polica—Lož, čeprav je cesta v gradnji in zaprta za ves promet. Prvi kilometri ceste so bili že asfaltirani, del ceste pa je bil resnično slab. Vendar zavest, da voziš proti Staremu trgu po asfaltu, tudi nekaj pomeni. Nič več ne bo prahu, nič več lukenj in blata. Del, ki je že dokončan, je prazničnemu dnevu dal res posebno obležje.

Propagandna vožnja skoraj do Pudoba in nazaj v Lož ni vzbudila večjega zanimanja med prebivalstvom. V Ložu so ponovili program iz Cerknice. Tudi tu so razdelili diplome o kvalifikaciji.

Popoldne je bila v Delavski restavraciji Bresta v Cerknici družabna prireditev.

Praznik šoferjev je za nami. Proslavljanje je postalo tradicija. Vprašanje je, ali naj tudi v prihodnje ohranimo isto obliko proslavljanja ali najdemo drugo, bolj ustrezno. Prav gotovo je, da moramo še naprej obiskovati spomenike NOB. Menim, da bi morali to razširiti na vse spomenike NOB v občini. Kako? Časa do prihodnjega praznika je dovolj za premislek! D. Trotovšek

Kolona avtomobilov se je ustavila na Rakeku

BRESTOV OBZORNİK — GLASILO KOLEKTIVA BREST CERKNICA — Glavni in odgovorni urednik Danilo Mlinar — Urejuje uredniški odbor: Štefan Bogovčič, Vojko Harmel, Franc Hvala, Tone Kebe, Jože Klančar, Jožica Matičič, Danilo Mlinar, Ivo Štefan, Valentin Šubic, Franc Tavželj, Dušan Trotovšek in Magda Urbanc — Tiska Železniška tiskarna, Ljubljana